

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 177. szám.
Vasárnap, 1937. augusztus 8.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

DOWNING-STREET 10.

Irtá: SZÁNTÓ GYÖRGY

Missis Neville Chamberlainnek a napokban megtetszett egy új patent. Valamelyik kastélyban észrevette, hogy a tüzhely ajtaja lábnyomásra nyílik és csukódik. Kijelentette, hogy ezt ő is bevezeti bizony a Downing-Street tizben, hiszen néha negyven vendégre kell főznie, sütnie, legalább nem piszkítja be a kezét. Tudjuk, hogy Lady Windsor is nagy sütőfőző, jó gazdasszony, aki szinte divatbahoza az arisztokrácia hölgyei között a már-már kiveszőben lévő gazdasszonyi erényeket. Az angol miniszterelnök felesége nem divathajászásból fontoskodik és szorgoskodik a tüzhely körül, a kedves anekdotát egy régi mintaképnek, Victoria királynőnek köszönhetjük, aki valóban anyja és gazdasszonya tudott lenni egy szigetországnak és egy világbirodalomnak. Ez a patriarkális kedélyesség, az Old Mary England eme nyugodt és derűs arculata tükrözik néha a lordok politikájában és a családi tüzhelyek békevágyával ment meg késélen táncoló, kísértetiesen félelmetes helyzeteket. Így történt a legutóbbi napokban is, az angol—olasz közlekedés és szövetségi tervezet kérdésnek ma még át sem pillantható történelmi jelentőségű kihatásaiban.

Amikor egy évvel ezelőtt a plymouthi és portsmouthi angol hajórajok felszedték Malta előtt horgonyaikat és az ötvenczertonnás Nelson zászlóshajó vezérletével Gibraltár felé vették útjukat, a Downing-Street valójában leszámolt azzal a ténnyel, hogy Abesszinia olasz gyarmattá vált egyszer és mindenkorra. Most, egyéves feszültség után van szó arról, hogy jogilag is elismerje ezt a hódítást, félévvel a sankciók felfüggesztése után. Mert egy gentleman sohasem siet. És ez az egyéves feszültség csak arra volt jó, hogy magától megérlelje Anglia politikájának legszebb gyümölcsét, a Földközi-tenger teljes közlekedési szabadságát. Olaszország pedig lényegében ugyanezt akarta, a kivezető utat Port Said és Haifa között. Ezért szívesen adta cserébe Malta és Gibraltár biztosításával a Földközi-tenger nyugati medencéjének zavartalan közlekedési lehetőségeit nemcsak Anglia, de Franciaország számára is.

Amikor Churchill lord figyelmeztette az angol alsólházat, hogy Gibraltárral szemben német messzehordó ütegeket állítottak fel, az angol hadvezetőség talán csak részben készült fel az eshetőségekre. De az angol diplomácia gyorsabb volt a hadvezetőségénél. Átlátta, hogy a német ágyúk és hadihajók csak ijesztő-mumusok a duce diplomáciai arzenáljában. Váratlan hajlékonyságot és engedékenységet mutatott a spanyol kérdésben, átlendítette az olasz diplomáciát az abesszin császárság elismerésének vajudó kérdésére, itt is időszerű és jól alkalmazott engedékenységet mutatott és ezzel az egyik nyugati nagyhatalmat a négy közül áthozta a maga csoportjába. Így a negyedik ismét magáramaradt diplomáciájának gyakorlatlansága folytán és a német gyarmatok még nagyon is nyers pecsenyéje hamubaesett, mielőtt megsülhetett volna. Viszont Európa békéje hosszú évekre meg volt mentve, egy lábnyomással benattant a tüzhely ajtaja, anélkül, hogy a kezét bárki is bepiszkolta volna. Így

vezették be a Downing Street tizben, mert egyszerű és praktikus.

A Földközi-tenger problémáinak közeli teljes megoldása azonban még nem minden. Ez csak a holnap kérdéseinek rendezése. És Anglia a holnaputánra is csinál politikát, az az évtizedekre, hogy a történelem időmértékével számítsuk. Anglia a napokban nyújtott huszmillió kölcsönt Kinának. Pontosan tudja, hogy ezt a husz millió fontot a japán csapatokra tüzelik el és talán nem tudja pontosan, mikor

kapja vissza. Európa békéje a sárga faj újabb fenyegető rémének hatása alatt születik meg. Ha a japán fanatikus fegyelem, technikai és hadászati szaktudás megszervezi a négyszáznolcvanmillió kínai tömeget a maga százmillió szigetlakó, koreai, mandzsu és mongol statisztikaszámával és a Pánázsia eszmét kiterjeszti az Indiákra és a déli szigetekre is, ami az előzmények után nagyon lehetséges, Európa történelmének perspektívája sokkal sötétebb, mint volt Dzsingisz khán idejében. A francia politika zseniálitása viszont, hogy a százhatvanmillió orosz tömeget Ázsiával szemben mindenképpen Európa számára sikerült megvédenie. Mert tisztában van azzal, hogy a fajok küzdelme lesz végeredményben a döntő minden világnézeti küzdelem felett.

Titokzatos repülőgépek merénylete egy angol és egy olasz hajó ellen a Földközi-tengeren

A „British Corporal” és a „Mongisilia” esete lázas izgalomba hozta az angol közvéleményt — Belehalt sebeibe az olasz hajó kapitánya

LONDONBÓL jelentik: A Reuter jelenti Gibraltárból: Pénteken délután, ugyanazon a helyen, ahol a „British Corporal” angol tehergőzöst érte repülőgépek támadása, támadást intéztek a „Mongisilia” olasz gőzös ellen is. Az olasz hajó észrevette a „British Corporal” ellen intézett légi támadást és megfigyelte, hogy több repülőgép kering az angol hajó körül, amelyre bombákat dobtak. A „Mongisilia” feltételezte, hogy az angol hajó súlyosan megsérült és ezért teljes gőzzel a hajó segítségére sietett. Mielőtt azonban a támadás színhelyére érkezett volna, az olasz hajót is megtámadták a repülőgépek. Öt percen keresztül három repülőgép keringett a „Mongisilia” felett, amelyre bombákat dobtak. A bombák a hajó közelében robbantak fel. Az olasz gőzös kénytelen volt megállni. A repülőgépek erre eltávolozták. A „Mongisilia” erre az angol gőzös felé folytatta útját, amelyet el is ért. A kapitány megállapította, hogy a „British Corporal” csak könnyebb sérülés érte és nincsen szüksége a segítségre. A vizsgálat szerint a három repülőgép negyven bombát dobott az angol gőzösre, amelyek azonban csak a hajó közelében robbantak fel. A hajó legénysége közül többen könnyebben megsebesültek.

Bolsevista-repülőgépek bombázták az angol és az olasz hajót

Nagy britániában óriási felháborodást keltett a „British Corporal” angol gőzös bombázása. A londoni külügyi hivatal és a tengerészeti minisztérium részletes jelentésekben állandóan tájékoztatja a fejleményekről Nwille Chamberlain miniszterelnököt, aki tudvalevőleg nyári szabadságát Skóciában tölti. Illetékes helyen hangoztatják, hogy

ez a legújabb incidens rendkívül súlyos, mert a hajót előzőleg egyáltalán nem figyelmeztették és mert a támadás a spanyol felségjogok alá tartozó vizektől távol történt.

Hivatalosan jelentik Salamancából, hogy a lefolytatott vizsgálat alapján kétségtelennek mondják, hogy az algiri partok közelében lefolyt támadást

bolseviki repülőgépek követték el. Nemzeti repülőgépek a támadás idején egyáltalán nem voltak a tenger felett.

Salamancában nagy a felháborodás azért, mert egyes körök a támadásért a nemzetiekre akarták hárítani a felelősséget. Hangoztatják, hogy a világsajtó egy része mindig ismeretlen repülőkről beszél, ha vörös repülőkről van szó. Ugy mondják, hogy már maga az a tény is, hogy a bombázott hajók között egy olasz is volt, nyilvánvalóvá teszi, hogy a támadás a nemzeti repülőgépek részéről nem jöhetett szóba.

Franco Solari, a „Mongisilia” kapitánya, aki a hajó bombázása alkalmával szintén megsebesült és tüdőlövést kapott,

ma délelőtt sérülésébe belehalt.

N. CHAMBERLAIN

Japán kegyetlenkedések Kinában

Londonból jelentik: Nankingi kínai jelentés szerint a japánok tömegesen végeztetik ki a kínaiakat az általuk megszállott területeken és a városokban. Az elmúlt két nap alatt legalább is 400 embert lövettek agyon. Az volt ellenük a vád, hogy kémkedtek és kommunista üzemeket szerveztek.

Kínai jelentés szerint a nankingi kormány csapatai a Hankau—pekingi vasútvonal mentén előrenyomultak és már elérték Nankauvant.

Ne félj a napszúrástól

NIVEA

megvéd.

Az egyenletes szép lesülés titka.

Még hónapokig marad hatalmon a Tătărescu-kormány

BUCUREȘTIBŐL jelentik: Valamennyi minisztert hétfőre a fővárosba hívták, hogy jelen legyenek az uralkodó fogadtatásán. A Gazeta jelentése szerint Ófelsége visszaérkezése után kihallgatáson fogadja Tătărescu miniszterelnököt, akit bizalmának újabb jeleivel fog kitüntetni és ilyenformán a liberális kormány még néhány hónapig hatalmon marad.

A Tempo jelentése szerint a kormány gazdasági bizottságának határozott politikája gyorsütemű javulást hoz gazdasági életünkbe. A legtöbb országgal létesített fizetési egyezmény ugyanis felmondás alatt áll és a gazdasági életre nézve a fizetési egyezmények megszűnése csak előnyös. Ugyanis igen jelentős összegű (több száz milliónyi) zárolt lei van külföldön, amely romániai exportból származik és amely nem tud az országba jönni, mert a fizetési megállapodás szerint csak import útján kompenzálható. Miután ezek a kényszerű behozatok többnyire értéktelenek, megszűnésük feltétlenül előnyös lesz a gazdasági életre.

Kiutasítottak Anglia területéről három németországi „ujságíró”

Allamérdekből járt el az angol kormány

Londonból jelentik: Az angol hatóságok három német „ujságíró” kiutasítottak Londonból. Az utóbbi napokban ugyanis megvonták tőlük a tartózkodási engedélyüket és felszólították őket, hogy 14 napon belül hagyják el az angol fővárost. A kiutasítás okát azonban egyelőre nem közölték a nyilvánossággal.

A News Chronicle értesülése szerint az angol kormány a három német „ujságíró” ellen meg nem engedett tevékenység miatt már régebben panaszt tett illetékes helyen. Az angol kormány mindent elkövetett, hogy az affért közvetlen tárgyalások útján elsimítsa és annak nyilvánosságra kerülését megakadályozza. A News Chronicle munkatársa kérdést intézett az illetékes hatósághoz ebben az ügyben és ott azt a választ adták, hogy a tartózkodási engedélyek meghosszabbítását azért kellett megtagadni, mert az ország érdekében áll, hogy az illetők beszüntessék működésüket és elhagyják Anglia területét.

A német távirati iroda értesülése szerint a német birodalmi kormány részéről nem titkolják, hogy kinosan érinti a kormányt az angol hatóságok intézkedése, amellyel a három

német „ujságíró” kiutasították. Miután az angol kormány kifejezésre juttatta, hogy a német kormánnyal való kapcsolatok érdekében a nevezett három „ujságíró” angliai tartózkodása nem kívánatos, természetes, hogy német részről is ennek az álláspontnak megfelelően járnak el.

FIGYELEM! Str. Alexandrii 3.

A női fodrászattól teljesen különálló, **KOZMETIKAM** után érdeklődő ur hölgyeim: tisztelettel felkérem, hogy erre a célra **CSAK AZ UDVAR FELŐLI** bejáratot szíveskedjenek igénybe venni! „**TÉVES UTBAIGAZÍTÁSOK**” elkövetése végett!

Szenzációs újítások úgy a kezelés, mint a pakolások terén, legmodernebb felszereléssel, külföldi módszer szerint. Az ápolatlanság korai öregedést idéz elő. Minden szépséghibát eltüntető az évek óta fennálló

FODORNÉ speciális **Kozmetika**

Str. Alexandrii 3. udvar balra

Caballero újra magához próbálja ragadni a hatalmat

Anarchista szervezkedés folyik Valenciában a Negrin-kormány ellen

Saint Jean de Luzból jelentik: Valenciában és környékén az utóbbi napokban nagy tüntetések voltak *Indelecio* szélsőbaloldali vezér és *Miaja* tábornok ellen. A tüntetéseket Largo Caballero volt kormánypárti spanyol miniszterelnök vezeti és a tüntető meneteket az „Ibar” anarchista-szövetség, a nemzeti munkaszövetség és több hasonló szélsőbaloldali és anarchista szervezet tagjaiból szervezte meg. A Szovjet támogatja a volt kormányelnök akcióját, akinek az a szándéka, hogy a Negrin-kormány eltávolítása után magához ragadja a hatalmat. A helyzet egyelőre igen súlyos.

A „Le Jour” francia lap tudósítása szerint Largo Caballero összeesküvést sző Negrin tábornok és kormánya ellen. Ha terve sikerrel járt, úgy teljesen szélsőbaloldali és anarchista tagokból álló kormányt alakít, mérsékeltabb pártok mellőzésével.

Az éjszakai órákban Madridból érkezett hivatalos jelentés közli, hogy a főváros pénteki ágyúzása alkalmával 201 ember halt meg és szerzett sebesüléseket.

Izgalmas hajsz a jogerősen elítélt kiskorú aradi kirakatfeszítők után

Az elmúlt évben — mint annakidején beszámolt arról az Aradi Közlöny — egy 17 tagból álló kiskorú bünszövetkezet husz kirakatfeszítést követtek el Aradon. A tettéseket annakidején elfogta a rendőrség, majd a kiskorúak bíróságához kerültek át a büni útjára tévedt 14—16 év között levő fiukat, akiket ügyüknek főtárgyalásáig szabadlábra helyeztek. A kiskorúak bírósága néhány nappal ezelőtt tárgyalta a kirakatfeszítők bűnügyét és a tárgyaláson csak 11 vádlott jelent meg. A bíróság a vádlottakat javítóintézetbe utalta és ezért elfogatási parancsot bocsátottak ki utánuk. Ezeket azonban szüleik lakásán nem lehetett megtalálni, miután a Subcetate-várallásban itítotték tanyát. A rendőrség emberei ma délelőtt rajtaütöttek az otthonról megszökött elítélteken, de azok vad rohanással igyekeztek menekülni. A rendőrök utánuk eredtek, de a mezítlábas fiúk sokkal gyorsabbnak bizonyultak a nehéz öltözetben levő rendőröknél, akik végül is a menekülők után indították a Rin-Tin-Tin és Bobby nevű idomított rándorkutyákat, amelyek hat elítéltet fogtak el. Előállították őket a központi rendőrségre, ahonnan a formalitások elvégzése után a Gherla—szamosújvári javítóintézetbe szállítják őket.

Sirba vitte Marconi a háborus ösztönök ellen alkotott

„U” sugarak titkát

Bucureștiből jelentik: Az Informația című lap római tudósításra hivatkozva szenzációs hírt közöl. Eszerint a nemrég elhunyt Marconi a világhírű feltaláló egy olyan titkot vitt magával a sirba, amelyet, ha meg tudott volna oldani, olyan eredményt ért volna el, amely átalakította volna az egész emberiséget. Eszerint Marconi élete utolsó hónapjaiban az Electra Yachton, ahol évek óta dolgozott,

az „U”-sugarak tökéletesítésén fáradozott, amely kiirtotta volna az emberből a harci, a gyűlölet vágyát. Ha ez a találmány sikerül, talán sohasem lett volna háború.

A kétségkívül szenzációs hírt egyedül az „Informația” közli, hangsúlyozzuk olasz forrásra hivatkozva. Bánatosan jegyzi meg a lap cikke végén, lesz-e utóda Marconinak, aki zseniálisával tovább tudna dolgozni az „U”-sugarak titkának megoldásán. A távolba robbantás kérdését megoldotta Marconi és még számos olyan találmánya van, amelyről nem tud a világ, csak az olasz hadvezetőség mert az utóbbi időben a zseniális feltaláló ugyszólván csak hadidolgokon dolgozott. Mindenesetre az emberiség sokkal jobban járt volna, ha a távolbarobbanás helyett az „U”-sugarakat oldotta volna meg Marconi.

PENSIOBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többbe, mint szállodában egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensioban

IV., Veres Pálné-ucca 10., félemelet, a Belváros szívében.

Hideg-meleg víz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

URANIA

11¼ órákor: **Stan és Bran** } egységes 15 leles
9 órákor: **Bosnyákok** } helyárrakkal.

5, 7.15, 9.50 Kettős műsor! Olasz helyárrakkal!

I. **Bosnyákok.** Brigitte Horney, Attila Hörbiger
Romantikus epizód a bosnyákok izgalmas életéből.

II. **STAN és BRAN a „Drága rokonaink”**
Legmúltságosabb burleszk-film.

Sárga lekszikon

— Ezt kell tudni Kináról és Japánról —

KINA a legfrissebb népszövetségi adatok szerint 25 kormányzóságból álló köztársaság, amelynek 11 millió 103 ezer négyzetkilométer a területe, tehát majdnem annyi, mint egész Európáé: Lakosainak száma becslés szerint 450 millió, egy négyzetkilométeren átlagban negyven ember él. (Magyarországon kilencven.) Van, tehát még bőven hely Kinában!

JAPAN Knaur 1936-os világtatlaszában mint 4 nagy és 520 kis szigetből álló alkotmányos császárság szerepel. A tulajdonképpen Japán (Korea és Szahalin nélkül) 382.309 négyzetkilométer: körül belül olyan nagy, mint Franciaország Szászországgal együtt. Lakossága 69 millió, egy négyzetkilométeren a népsűrűség 181 fő. Japánban mincstér több ember számára!

SZÜLETÉS

A két országban nem divat a mi szerelmünk és az európai módi házasság. Az évezredes rendem Kina két forradalma, sem Japán felvilágosodása nem változtatott.

Japánban van ugyan európai formájú házasság is, de azért tulnyomó a határidőre (legfeljebb öt évre) kötött házasság. A határidős házasságot közvetítő hozza létre, aki azonban nem a fiatalok, hanem a családők között létesít kapcsolatot — mert Japán családi berendezkedése még mindig, mint kétezzer éve: az apai hatalmon alapul. Ennek megfelelő az anyakönyvvezetés is: az új asszony és a gyermekek a férj apjának törzslapjára kerülnek.

Kinában a nő arra való, hogy dolgozzék és és urának fiat szüljön, akiben majd tovább él az

ősök népe. Az új asszony számára a házasság nem önállóságot jelent, hanem folytonos engedelmességet, amíg csak anyósa meg nem hal és ahogy mulnak az évek, ő maga is anyóssá nem lesz.

Az embereket nem tartja (mint nálunk) befolyása alatt az irodalom, a mozi, a színház és — talán épp ezért — a szerelem érzelmi része háttérbe szorul az érzéki elem mögött. A szerelem pusztító ölekezés maradt, melyben a nő játsza a szolgálatkész és találékony eszköz szerepét. Az eszköz célja és rendeltetése: a gyerek, minél több fiugyerek.

Kinában a magas, kislábu, erőteljes termetű nőt tartják szépnek. Japánban a gyengéd, kerekded idomu lánynak van sikere.

ÉLET

Kina földművelő ország, Japán ipari. Kinában minden megterem, ami a nép ételmezésére kell, Japánban csak annyi, ami a lakosság kisebbik felének eltartására elég. Kina rizst, teát, kölest, gabonát, tengerit, szójababot termel, óriási állattenyésztése van — Japán a halon kívül minden élelmicikkben behozatalra szorul. A japánok alig tartanak háziállatot.

Japán külkereskedelem

Japán 1935-ben 1596 millió német márka értékű gépet, műselymet, gyufát, konzervet, ruházati cikket és egyéb ipari készgártmányt vitt ki külföldre, hogy 1679 millió márka értékű rizst, búzát, petroléumot, ércet és szenet importálhasson.

Kinai földművelés

Kinában a lakosság kilenczederésze a földből és a földhöz hozzájárva él. Minden kis darab földet kerteszerűen művelnek, akár szójabab, akár rizs terem rajta. Nagyszerű termelési eredményeket érnek el: valamirevaló föld búzából, a mi mértékünkre átszámítva, holdanként 12—14 mázsa átlagot hoz. Gyáripar csak a tengerhez közeleső partisávon fejlődött ki, itt vannak a híres selyem, gyapot és gyapjuszövő gyárak.

Az országok száma: négy és félmillió, a gépjármű szövőszékeké: 42.596.

Iparbárok

Japánban a lakosság egyharmada iparból él. Az iparosítást az utolsó negyven év hozta, a kényeszerűség, hogy a folyton növekvő népesség kezébe munkát adjanak. A mesterséges iparosodás tempóját két dinasztia diktálta: a Mitsui-ház és a Mitsubishi-család. Ők Japán Rockefeller-jei és Vanderbilte-jei, minden gyár, minden vasút, minden nagy iparvállalat az ő kezükben van. Végeredményben a parlament is: a liberális párt, a Mitsui-familia híveiből áll, az ellenzék Mitsubishék pénzéik.

Allami élet

Japánban általános választójog van, csak férfiak számára. Az országgyűlés alsó- és felsőháza oszlik. A felelős minisztériumot a császár nevezi ki: Hirihota, akinek a neve magyarul annyit jelent „Fénylő Béke.”

Kinában az 1918-as forradalomból ittmaradt legnagyobb politikai párt: a Koumintang gyakorolja a hatalmat a nemzeti tanács útján. Az óriási ország még mindig nem egységes, igazi állami szervezete csak a déli résznek van. Északon tábornokok szedik az adót és hol Japánnal, hol a Szojjettel, hol pedig a Koumintang-gal alkudoznak.

A nyelv

A japán és kínai nyelv nem rokon, amint a fajta se. A kínai nem tudja kimondani az r betűt, az erőszak és a háboru magánhangzóját, a japán nyelv viszont nem ismeri az l-et, a gyengédség és barátság lágy betűjét. Európajáró japán a hotelt hoter-nek mondja.

Beretvás és Sarlós

Budapest, IV. Váci-ucca 20.

Fehérnemkészítők, nyakkendőkülönlegességek

100 sen=1000 rin. Egy yen ma körülbelül 90 fillért ér, a devalváció előtt értéke két pengő 70 fillér volt.

A konyha

A kínai konyha nemcsak a regényekben változatos. A nép nem él ugyan cápauszonnyal és fecskékészekkel, hanem csirkével, disznóval, a szamár, a kutya, a házinyul és a hizlalt patkány husával. Észak-Kinában buzakenyeret esznek és sok édes krumplit délen rizst, köles-kenyeret és zöld bambuszfözeléket. Itál: a tea.

A Japán éppolyan kevéssé inycenc, mint a német. Az étrend rizsből, gyümölcsből, tengeri növényekből, halból áll. Italuk a sake, amit rizsből erjesztenek.

Színház, mozi

Szerelmes szindarab alig van, neveinének rajta. Japánban a hősi színjátékokat kedvelik. Kinában az agyafurt és mulatságos történeteket. Japánban sok ezer hangos mozi játszik, hatásuk alatt szemmel láthatóan alakul át az öltözködés és az irodalom. Van nemzeti filmgyártás is.

Kinában mozi csak a nagyvárosokban van, a vászon mellett magyarázó áll.

Rádió

Japánban hat nagy állami leadóállomás működik, közülük egy rövidhullámu. Az előfizetők száma körülbelül 10 millió.

Kina két leadóállomását a Marconi-társaság és az amerikai Columbia Broadcasting tartja üzemben. Előfizetési díj nincs, így a hallgatók számát sem lehet megállapítani. A rádió bevétel forrása a postaszolgálat és hirdetés.

Időszámítás

Japán és Kina Közép-Európával szemben nyolc óra előnyben van: amikor azt olvassuk, hogy a japánok déiben 12 órakor bombát dobáltak Peipingre, az a mi időszámításunk szerint hajnali négy órakor történt.

HALÁL

Ez mind elsővonalbeli katona, kitünően kiképezve és felszerelve. A tankok számát nem lehet megállapítani, de minden tüzérezrednek a negyedik útege tankokból áll.

Kina: Tengeri haderő

- 4 csatahajó,
- 5 páncélos-cirkáló,
- 6 torpedóvadász,
- 50 parti naszád.

A flotta tulnyomó része az 1898-as háborúból maradt itt. Modernizálták, új ágyukkal látták el, de 1932. óta nem bocsájtottak új hadihajót vízre.

Az egész kínai hajóhad össz-tonnatartalma nem éri el a 30.000 tonnát — legnagyobb ágyuja 154 milliméteres. A hajókra szerelt ágyuk száma 97, torpedócsövek száma 38.

Japán:

- 40 páncélos cirkáló,
- 128 torpedóvadász,
- 67 tengeraltjáró.

A japán tengeri haderő a világ harmadik legnagyobb flottája. Túljesen modern és négy repülőgép anyahajó kíséri, fedélzetén 392 hidroplánnal. Ezenkívül 472 tengeri repülőgép a kikötőkben állomásozik.

A japán hajóhad össz-tonnatartalma 920.243 tonna.

Az ágyuk száma 1595.

A torpedócsövek száma 800.

Egyetlen japán hadihajón, a Mutu-n, több ágyú van, mint az egész kínai hajóhad fedélzetén és a legnagyobb kínai „dreadnought”, a Ning-Hai, megkell, hogy fusson egy negyedosztályu japán torpedóvadász elől.

Mutu, Ning-Hai és a többiek: ma még csak nevek. Holnapra talán már az egész világot rombadöntő események hozdozói.

A pénz

Kina új pénzegysége, a Yuan-dollár. Értéke ma, a devalváció után, körülbelül 45 amerikai cent, Forgalmi pénz a mexikói dollár, éppen oly megmagyarázhatatlan oknál fogva, mint ahogy Abessziániában a Mária Terézia-tallér volt.

Japán pénzegysége a közismert yen. Egy yen

FOTO-OLGA

tényképezeti műterem

a Bul. Reg. Maria 18. szám alá lett áthelyezve

Német és Fia textilüzlet mellett kapu, I. emelet.

4140

Kinában és Japánban a gyász színe a fehér. Kinában a halottat fehér ruhában a koporsóba teszik és ahhoz mértén, milyen előkelő volt életében: halála után egy héttel, egy hónappal, vagy akár egy félévvel temetik el. A temetés napjáig a halott mindenből kap: teritenek neki, ételt raknak a tányérjára, sőt ruhát is csináltatnak neki — de csak paprból. A temetés napján a gyászolók megajándékozzák a halottat: a katona kardot kap, a földműves ekét, a kereskedő rizzsel telt zsákokat, de megint csak papírból. A sírnál a papirajándékokat elhamvasztják és a halott ezzel bevonul az ősök sorába.

A japán temetés nagyban és általánosságban hasonlít a kínaihoz, csak nem várnak a temetéssel. A japán halott épp úgy helyet kap a családi oltáron, mint a kínai és össze változva új nevet vesz fel. Az új név melé odateszik a „mi-tama” jelzőt, ami magyarul fenköltet jelent.

Itt emlékezünk meg a két szembenálló ország haderejéről.

Kina: Szárazföldi haderő

- 143 gyaloghadosztály,
- 8 lovashadosztály,
- 19 tüzérezred,
- 23 repülőraj

(összesen 230 harci géppel 4 megfigyelő léghajó. A jelenleg fegyverben álló haderő 1,999.630 ember, 81.000 tisz, de ebből a hadseregéből 157.200 a megbízhatatlan kvantungi hadsereghez tartozik, míg 523.880 harci érték nélküli határor.

Japán:

- 70 gyalogezred,
 - 25 lovasezred,
 - 40 tüzérezred,
 - 26 repülőraj (1025 harcszerű repülőgéppel),
 - 1 léghajóraj.
- A békelétszám 223.511 ember, 15.000 tiszt.

Bucurestiben felállítják a párisi román kiállítás pavillonját

A párisi világkiállításra készült román pavillon építői felvetették a gondolatot, hogy a többi államok példáját követve, szállítsák haza Bucurestibe a román pavillont is. A párisi világkiállítás méltó feltűnést keltett az izléses, művészi épület, amelynek különösen a vendéglője aratott nagy sikert.

A román pavillont a tervek szerint egy bucuresti-i parkban állítanák fel ismét, ahol mindenki belépődíj nélkül látogathatja. Ha a párisi világkiállítást még a jövő esztendőre is meghosszabbítják, akkor természetesen, akiknek anyagi helyzete nem engedi meg, hogy Párisba utazzanak, csak a jövő évben gyönyörködhetnek a világkiállításra készült művészi pavillonban.

Üvegek à Lei 62'
103" 164" 300" 475"

A SZÉPSÉG Iskolája
Kezdje a szépségápolás alapelemeivel. Tisztítsa meg arcát alaposan Scherk-arcvizzel! Aztán olvassa el figyelmesen mindazt, amit a Scherk-arcvizhez mellékelt könyvecske ír: Csak a pórusok legmélyéig megtisztított bőr szép! Apolja arc bőrét mindennap! Scherk-arcvizzel! Szép lesz!
SCHERK-PARIS · BERLIN · NEW YORK

Windsor Edward herceg

számára építtette meg az Ezeregyéjszaka mesepalotáját a rejtélyes életű új Zaharoff: Vaszilej Zimdin

Huszezer köbméter sziklát robbantottak ki a tenger partjából szemben azzal a szigettel, ahonnan egykoron elindult Mexikoba a szerencsétlen sorsú Miksa császár. Sűrű rács mögött két esztendeig dolgoztak munkások, amíg elkészült a világ legdrágább kéjlaka. A mór stíliu kerítésen egyetlen szó áll: SHAHRAZADE... Ez a villa valóban méltó a nevéhez: az Ezeregyéjszaka földre álmódott meséje...

Dubrovnik. Ha az utas Kupari felől érkezik meg Dubrovnikba, a régi várfal előtt, szemben a zöld erdővel borított Lokrum szigetével különös alakú épületre lesz figyelmes. Az épület kupolája félgömb alakú és színe olyan, mint a dalmát tengerparton az égboltnak és a tenger öblének: csillogóan azur. Maga az épület elvész a hatalmas parkban, amely körülöleli. Hasonló keleti mecsetekhez, amelyek képei néha megjelennek a képes újságokban. Homlokzatán egyetlen szó van csak: *Shahrazade*. Széles rács övezi a palotát, a rács szalagjai kovácsolt vasból készültek. Jobb oldalon hatalmas kapu. Zárva van mindig. Idegen számára eddig nem nyílt még meg. Kíváncsi emberek néha megállnak a kapu előtt, érdeklődnek: vajjon meg lehetne-e tekinteni az építőművészetnek ezt a csodáját. A válasz, amelyet kapnak, mindig ugyanaz: „A főnök ur nem óhajta, hogy idegen megnézze a villáját. Ez a villa magántulajdon és a főnök ur nem szereti a kíváncsi embereket...”

A „főnök ur” nevét nem említik az alkalmazottai...

Dubrovnikban mindenki tudja, hogy a főnök ur nem más, mint

a világnak egyik leggazdagabb embere, egy hirtelen feltört új Bazil Zaharoff, a titokzatos életű és rejtélyes multu Vaszilej Zimdin.

Annyit tudnak róla: születésére nézve lett, övé a Semmeringen a Hotel Panhans és birtokában van az osztrák játékkaszinók részvényeinek meajoritása. Övé Dubrovnik legszebb szállodája és az ő nevének áll a tengerpart legnagyobb része. Valaki meséli nekem, hogy bankbetétje Londonban sohasem marad az egymillió font alatt. Gazdagságáról legendák keringenek, ezekből a legendák-ból a valót kihámozni bajosan lehet. Már az apja is gazdag ember volt. Ruházati cikkeket szállított a háború alatt a cári Oroszországnak és mérhetetlen vagyonnal vonult vissza Amerikába. Ott halt meg. Halála után vagyonának fantasztikus nagysága még a fiát is meglepte.

Vaszilej Zimdin ma ötven év körül jár. Magas szikár ember. Idősebbnek látszik. A háború után megvásárolta Berlinben a Brandenburger Tornál, a Pariser Platzon Bülow herceg palotáját, amelyben ma az amerikai követség van. A palota műzeális értékű műkincseit megtartotta magának, magát az épületet tovább adta. Ezen az egy üzleten hét és fél millió arany márkát keresett. A háború után hajókkal szállította Szibériából Japánon keresztül Európába az aranyat. Szönyegüzleteiről legendák keringenek. A legnagyobb tranzakciókban benne van a keze.

Családja nincs. Feleségétől különváltan él.

A mese-villa szomszédságában lakik az aszszony, akinek számára Dubrovnik egyik legszebb villáját vásárolta meg.

Közvetlen környezetében csak oroszok élnek. Abrándos szemű, szőke és mindig hallgató oroszok. Orosz ember a magánitkára, orosz ember legmeghíttebb bizalmasa, *Belajev* tábornok, akt okleveles építész és ő vezeti Zimdin építkezését. Orosz ember a dubrovnik villa kertésze: *Alexej Alexejevics Topalov*, aki a cár szolgálatában állt és ezt a földre álmódott paradicsomot megteremtette. Tengerparti szállodájában egy orosz hercegnő a direktisz. A nevét egyik se sejtje ki és ha valaki a „főnök urról” érdeklődik náluk, hirtelen másról kezdenek beszélni.

Egy régi szerelem romantikus története...

Ott, ahol a Shahrazade felépült, állott már egy villa és ennek a történetét regényírók tulajdon sokszor feldolgozták.

A villában, amelyet Zimdin lebontatott, valamikor egy szépséges orosz hercegnő élt. Princessin

A földre-álmódott ezeregyéjszaka...

A Shahrazade parkjában maga Belajev tábornok kalauzolt...

Hogyan tudtam elérni ezt? Engedtessek meg nekem, hogy erre a kérdésre adós maradjak a felelettel.

A tábornok ur nyitotta ki a kaput, amelyen túl fehér márványból faragott lépcsők következnek. A kapu zárja: remeke az ötvösművészetek. Szemben vele egy pad. Ötszáz esztendő. A szökőkút medencéjével szemben korinthusi Faun arca vlygyorog. Köröskörül függő kertek, Semiramis kertjének mintájára álmódta őket ide. A kertben ötezer rózsafa Orleansból. Külön vonaton hozták ide valamennyit. Van közöttük éjfekete rózsza is. A lépcsők mellett lila magnolia virágzik. A pálmák Bordigherából érkeztek. A téli kertnek az üvegje a napnak csak bizonyos sugarait engedi át. Ausztráliai fenyőfák szaladnak a kerítés körül magasba és zárják el a kilátást. A cykus-pálmák közül külön parkban vannak az „urak” és a „hölgyek.”

A japán kert valóságos csoda. Minden virág, minden szikla Japánból került el a Shahrazade parkjába. Japán kerti ház áll a park szélén, tarka lampionok himbálódznak a tornácán és keskeny patak — ez is mesterséges — csörgedezik a közepén. Itt építették meg Zimdin ur külön tengeri fürdőjét. Sziklába robbantva. Bármilyen viharos is a tenger, itt szelidek a hullámok.

Huszezer köbméter sziklát kellett a tengerből kirobbantani, hogy ez a park elkészülhessen...

Narancsok és citromok csüngenek éretten az ágakon, a datolyapálma középeről füzéreként lóg lefelé a gyümölcs. A fákat ultraviolet-sugarakkal gondozzák...

Taracano. Katalin haragja elől menekült ide, az örök tavasz birodalmába. Mi volt a haragnak az oka? Ugy mondják: szerelem. A hercegnő ragyogóan szép volt és mindenkit megigéztek a szemé. Utjában volt Katalinnak.

A féltékeny cárnó mindenáron meg akart szabadulni a hercegnőtől és megbizta Orlow admirálist — bolondultak érte az asszonyok — hogy élve, vagy holtan hozza magával Szentpétervárra Taracano. Orlow az orosz flottával meg is jelent a régi ragusai kikötőben és udvarolni kezdett... Sikerral...

Egyik ragyogó estély a másikat követte. Juniusban téli mulatságot rendeztek a hercegnő palotájában. Az utai sóval, cukorral hintették tele és csilingelő szánokon érkeztek a vendégek. A pálmákat vattával burkolták be... Másnap aztán az admirális nagy estélyt rendezett a hajón. Ragyogóan szép estélyt. Reggelig tartott a mulatság. Amikor a vendégek elmentek már, a szerelmes hercegnő ott maradt a szép Orlownál. Szerelmes percek következtek az admirális kabinjában.

... És közben felszedte horgonyát az orosz flotta...

Mire a hercegnő magához tért, már nyílt tengeren járt a hajó.

A kabinja ajtaját nem tudta kinyitni...

A szerelmes admirális is eltűnt...

Az orosz kikötőből egyenesen Szibériába ment az a szán, amelyen megláncolva utazott a cárnó vetélytársa...

Azóta lakatlan volt a villa. Pár évvel ezelőtt Zimdin vette meg, de a lett milliárdos megvásárolta a környező telkeket is. A villát lebontatta és részben ennek a helyén épült fel a Shahrazade.

Megkérdezem a tábornok urtól:

— Mibe került eddig ez a munka?

Elgondolkozik. Aztán — látom: magában számol — feleli:

— Két évig tartott az építkezés. Most lettünk készen vele. Eddig

a villa, persze berendezés nélkül, a park, a robbantások, a virágok közel százmillió dinárba kerültek... A berendezés értékét még csak megközelítően se lehet megállapítani. A szobákban nincsen csak muzeális darab és akad olyan festmény is, amely nagyobb értéket reprezentál, mint maga az épület és a park.

Százmillió dinár: több, mint kétmillió dollár...

Vajjon miért álmódta ide ez a rejtélyes életű ember ezt a tündérvilágot...

Ő maga eddig alig járt benne.

Néha eljön Dubrovnikba, de sohasem egyedül. Hölgytársaságban érkezik, de mindig két nővel és a hölgyek mindig változnak. Az egyik fekete, a másik vörös...

... Rouge et noir...

Akárcsak a foltok a rulettasztalokon, amelyek Zimdin vagyonát annyira megnövelték...

Tizennégyméteres pálmák ölelik körüli magát az épületet, amely szakasztott olyan, mint egy mór mecset. Éppen csak hogy a minaret hiányzik róla.

SELECT: CENTRAL (kert)
d. e. 11 1/2, d. u. 3, 5, este 9 1/2 órákor
7 1/2 órákor
MARLENE DIETRICH:
A titokzatos asszony (X 27)
Helyárak 15 és 21 le.

Keresse fel régi cégét ujjaalakítva

Elv a régi:

Legjobbat

— leg-

olcsóbban

Alapítva: 1860.

KOZMA LAJOS

kalap — urdivat

Budapest. IV. Károly-körút 3. saroküzlet.

Prof. Kehler ismert bécsi építész tervezte Zimdin elgondolása szerint. A mór építészet első etappjából való, a kupolája ragyogóan kék. A domboru email-lapokat külön gyártották a palota számára. A villa minden kődarabja faragott munka. Mindössze egy emeletes, felül van még egy vendégszoba. Az építőanyagot szakértők válogatták össze a világ leghíresebb márványbányáiban. Az építéshez csak nemes márványt használtak. A földszinten van a hall, a szalon és az ebédlő. A három szoba egyetlen gombnyomásra egyetlen teremmé alakul át. A berendezése olyan, hogyha

idegen lépne a villába, az ajtó küszöbe hangtalanul lesüllyed vele a pincébe és az idegen fogoly marad itt addig, amíg ki nem szabadítják. Az ilyen nem kívánt látogatásról csengő értesíti Zimdin ur bizalmasait . . .

A villát részben a berlini Bülow palotából rendezik be most. De van egy antik orgona az első emeleten, Freiburgból jött, aminek az ára kereken százezer márka volt. A fürdőszoba: látványosság, ilyen fürdőszoba nincsen még egyetlen is a világon. Leírni nem lehet. Azurkék márványmedence sülyed a padlóba és köröskörül a legfantasztikusabb keleti szőnyegek. Meleg és természetes hőfokú tengervíz ömlik pillanatok alatt a medencébe és a hullámok a tenger varázsát adják. Mór fejedelmek kastélyaiban égtek egykoron a csillárok, amikben csak gyertya lobog. Ezer és ezer gyertya a termekben. A tükrök velencei dozsák palotáiban mutatták egykoron a hölgyeknek, hogy minden ifjuság mulandó.

A Shahrzade álomvilágában . . .

A terraszokon sehol nem látott exotikus növények.

A hall közepén márvány szökőkút.

És az ablakokból a világnak elképzelhető legszébb panorámája.

Szemben Lokrum szigete.

A hegyen a benedekrendiek ezeresztendős klastromának romjai. Az egész sziget nem más, mint hatalmas kert, a hegyek oldalán narancs és palmaerdő. Zimdinnek az volt a terve, hogy itt hatalmas játékasztort épít, a szigetet híddal összekötli Dubrovnikkal, azonban a jugoszláv kormány nem járult hozzá a kaszinó felállításához és így Miksa császár és a szerencsétlen Rudolf paradicsoma megmaradt annak, aminek az Isten megteremtette.

A Shahrzade tündérvilágába avatatlan szem nem láthat bele.

A kerítől és a palota ablakjaiból a szemlélő betelhetik a világ minden szépségével, de őt nem láthatja senki . . .

Ugy mondják — és ezt az információt a tábornok ur se cáfolta meg — hogy

a Shahrzade Windsor Edward herceg számára készült. Neki ajánlja fel az Ezeregyéjszakának ezt a földre álmódott paradicsomát a titokzatos és rejtélyes életű lett nábob.

Windsor Edward herceg.

Anglia szerelmes szívé volt királya miatt sietnek most anyira a berendezéssel. Most érkeztek meg a bútorok. Orosz munkások csomagolják ki a vagonokból a muzeális tárgyakat. A munkájukat senki se látja. Odakünn meg-megállnak a kíván-

csiak a villa kerítése előtt, de — a tizenhat méteres pálmák és az ausztráliai fenyők megvédik a villa parkját a kandi tekintetektől . . .

Egy délutánt töltöttem el a Shahrzade tündérvilágában és bódultan fogtam meg a vörösrézből kovácsolt kapu mesteri kilincsét. Lábaim alatt a fehér lépcsők visszaverték a csillagoknak és a holdnak a fényét. A japán kerítésen csöndesen csobogott a patak. Az „Alpengarten“ szikláin felhőkkel csokolózó hegyóriások csenevész flórája

kacérkodott a kokuszpálmával. Lent a tengerben csöndesen siklott tovább egy fehérvitorlás bárka és valaki öreg dalmát nótákat dalolt a tavaszi éjszakában. Gitáron kísérte a nótáját. Messziről felém intettek a sudár ciprusok és fűnn a hegyen megszóltak lágyan és sejtelmeseen egy ezüstszavú harang . . .

Vajjon boldogságot talál-e ebben az álomvilágban az, akinek a világon semmi más nem jelenthet már megnyugvást és boldogságot. . . .

PAÁL JÓB

Butfinger Teréz

újra 2 leiert vállal gallér és kézelő tisztítást.

Elsőrangú munka. Saját képeimmel mosok és vasalok. ARAD, Consistorulul-u. 35. sz., saját ház, az udvarban, a kapuval szemben.

Daladier francia hadügyminiszter különös tengeri kalandja

Véletlen szerencsétlenség, vagy politikai merénylet

Párisból jelentik: Párisban nagy szenzációt keltett az a hír, amely Daladier miniszter nem mindennapi kalandjára vonatkozik.

Daladier tudvaleg a népifront pártjának egyik legkinagaslóbb alakja, a Blum-kormány miniszterelnökhelyettese volt és a Chautemps-kormány uralomrajutása után lemondott miniszterelnökhelyettesi tisztségéről, amelyet Blumnak adott át. Megtartotta azonban továbbra is a hadügyi tisztségét, amelyet az előző kormányban is viselt.

A miniszter nyári szabadságát a Földközi-tengeren tölti. Rapallótól hat mérföldnyire történt tegnap, hogy Daladier kis vitorláshajón tartózkodott a tengeren. Elba-szigetét látogatta meg és kisebb tengeri kirándulásokat tett. Amikor visszatérőben volt Rapallóra; egy gőz-

hajó tünt fel és gyors iramban közeledett a kis vitorláshoz. A vitorlás személyzete igyekezett a gőzhajó utjából kitérni, azonban ez nem sikerült, mert a hajó teljes erővel nekiment a vitorlásnak, amelyet erősen megrongált.

A gőzhajó anélkül, hogy törődött volna a vitorlás sorsával, tovább folytatta útját. A gőzhajónak sem a nevét, sem az eredetét nem lehetett megállapítani. A vitorlás, bár erősen sérült volt, be tudott jutni a Portafina kikötőbe, ahol Daladier kíséretével kiszállott.

Párisi politikai körökben nem tudják, hogy véletlen szerencsétlenségről van-e szó, vagy pedig politikai merénylet rejtőzik a szokatlan tengeri incidens mögött. Tekintettel Daladier exponált szerepére, a francia belpolitikában nem tartják kizártnak, hogy az utóbbi esetről van szó.

Augusztus 22-től kezdve lépnek életbe a budapesti Őszi Vásár utazási és vizumkedvezményei

Budapestről jelentik: Minden öt évben egyszer rendezett rendkívüli eseményre készül az ősszel Budapest. Szeptember 2—20-ig, az Őszi Lakberendezési Vásár keretében hosszú évek szünete után újból megrendezik az Országos Kézművesipari Kiállítást, amely a magyar kisiparosság legszebb munkáinak bemutatását jelenti. Csúcspontja az eseménynek az Aranykoszorús Mesterverseny, mert hiszen az az iparos, aki itt aranykoszorút nyer, öt éven át élvezi dicsőségének nem csekély gazdasági eredményét is.

Az esemény nagy jelentőségére való tekintettel a magyar kormány, de vele együtt számos más állam kormánya is szokatlanul nagyértékű utazási kedvezményt biztosított mindazok részére, akik az Őszi Vásáron és kiállításán akár mint kiállítók, akár mint látogatók részt kívánnak venni.

A magyar kormány a látogatóknak a Budapestre szóló utazásra hír szerint már augusztus 22-től kezdve érvénybe lépő és egészen szeptember hó 20-ig igénybevehető 50 százalékos utazási kedvezményt nyújtott, amely a visszautazásra szeptember 2-től 30-ig marad érvényben. Az utasok azonkívül az Őszi Vásár által kibocsájtandó igazolványok alapján előzetes vizumváltás nélkül utazhatnak Magyarországra.

Tekintettel az Őszi Vásár nagy fejlődésére, tárgyalások indultak még annak érdekében, hogy a vásár látogatói a CFR vonalain is részesüljenek utazási kedvezményben. Értesülésünk szerint már a közeli napokban ked-

vező döntés fog történni ebben az irányban is, különös tekintettel arra, hogy a jugoszláv, a csehszlovák és számos egyéb állam kormánya máris engedélyezték a kért utazási kedvezményt. Az Őszi Vásár utazási igazolványai egyenként 150 leiert az Európa Utazási Iroda és a Wagons Lits-Cook-iroda fiókjai fogják árusítani már e hó közepétől kezdve.

Százhuszmillió leit hagyott szakácsnőjére lord Ormathwaite

Londonból jelentik: A világ legszerencsésebb háztartási alkalmazottjának mondható Rose Spary szakácsnő, aki férjével együtt Lord Ormathwaite szolgálatában állott. A házaspár már hosszú évek óta a lord alkalmazottja volt, aki mindig nagyon meg volt elégedve szolgálattal. Lord Ormathwaite néhány hónappal ezelőtt halt meg 77 éves korában és végrendelete most került elő, amelyben Rose Sparyra százhuszmillió leinek megfelelő összeget hagyományozott. Képzeltető a háztartási alkalmazott meglepetése és boldogsága, amikor értesült a páratlan örökségről.

Lord Ormathwaite nagy szerepet játszott az angol királyi udvarban. 1907-től 1920-ig az udvar főszertartásmesterei tisztét töltötte be és bizalmasa volt V. Györgynek és Mary királynénak.

MEGJELENT

MOLNÁR JÁNOS
nyug. tanító

Történelmi pillanat

című brossurája. 7 lei bélyegköltés előzetes beküldése ellenében kapható a szerzőnél: Molnár János, Lunca Muresului, u. p. Războieni, jud. Turda. 4112

Valuta, deviza nem kell, csak lei,
Utleivel nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS (ALVÁCA) kénes és szénsavas
hőgyógyfürdő

2976

Teljes napi penzió: reggeli, ebéd, L. 130.—
vacsora, lakás

Telefon: VATA 7.

Villanyvilágítás.

Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

A nyugdíj — nem örökség

— mondotta ki az aradi törvényszék egy érdekes nyugdíj-foglalási kereset kapcsán

Az aradi törvényszék szüneti tanácsa ma rendkívül érdekes ügyben hozott ítéletet. Az ügy előzménye még az 1929-ik évben történt és az országszerte nagy port felvert többmillió CFR-panamával vannak összefüggésben, amelyet Müller és társai követtek el. Mint köztudomású, akkoriban a közel százmillió panama minden részletét kiderítették. Müllert és társait a törvényszék jogerősen elítélte, azóta már büntetésüket is kitöltötték. A törvényszék a CFR-t 98 millió 718.302 lei és 36 bani kárával és ennek kamataival polgári perre utasította.

Ugyancsak szerepet játszott a bűnygyben Allesz Vilmos CFR-tiszviselő, aki annakidején Müller mellett dolgozott, akit azonban bűnvádilag nem vonhattak felelősségre, mert időközben elhunyt. A CFR mindent megpróbált tehát, hogy hatalmas összegű kárát megtérítsék és így kiderítette, hogy az elítéltek és gyanúsítottak közül mindössze Allesz Vilmos az, aki után maradt valami vagyon és ezért keresetet indított özvegy Allesz Vilmosné ellen, kérve a férje után járó nyugdíjának lefoglalását, hogy ilymódon a közel 100 millió kár megtérüljön. Az eljárás folyamán a lefoglalás meg is történt és most, hosszú évek óta az özvegy Allesz Vilmosné mintegy 2000 leiny nyugdíjából havonta 700 leit vonnak le a 98 millió 718.302 lei és 36 bani visszakasztott pénzre, valamint ennek kamataira.

Özvegy Allesz Vilmosné most ügyvédje, dr. Gregorovicu Stefan révén a törvényszékhez fordult és terjedelmes beadványban kérte a lefoglalás feloldását. Gregorovicu dr. beadványában elmondja, hogy Allesz Vilmost nem vonták bünygyi uton felelősségre, miután az eljárást elhalálozása miatt le sem folytatták ellene, így tehát be sem bizonyosodott, hogy része van-e a CFR-nél történt visszaélésekben. Már ezen az alapon sem vonható felelősségre anvagilag. Allesz özvegye. Bebizonyította továbbá az ügyvéd azt is, hogy ha az elsikkasztott összegért az elítelt és annak örökösei anyagilag felelősségre vonhatók is, ebben az esetben nincsen elítelt és nincsen örökös, mert a nyugdíj csupán egy jog, az özvegyet megilleti férje halála után, de semmiesetre sem örökség. A nyugdíjból a CFR részére nem térülhet meg a Müller és társai által eltulajdonított közel százmillió lei, mert özvegy Allesz Vilmosné ezért az összegért felelős nem lehet.

A törvényszék hosszas tanácskozás után teljes egészében elfogadta az ügyvéd érvelését az özvegy nyugdíját feloldotta a zár alól.

Káprázatos ünnepi díszben várja közönségét az AMEFA az Aradul-nou-ujaradi „Tündéerkertben“

Virágkorzó, szórakozások tömege, tűzijátékok, tánc és reggelig tartó hangulat — tartják együtt a hatalmas látogatósereget.

Az AMEFA feledhetetlennek ígérkező kerti ünnepélye vasárnap délelőtt nagyszabású kerékpáros felvonulással kezdődik, amikor is a piros-feketék lelkes gárdája feldiszipit kerékpárokon végigvonul a városban és ezzel hívják fel a közfigyelmet a rokonszenves egyesület ünnepnapjára. Szombaton a késő éjszakáig tartó főpróba már előrevetette a vasárnapi kerti ünnepély hatalmas sikerét. Az Aradul-Nou-ujaradi Tündéerkert erre az alkalomra még tündéribbé változik, felcsendül a kitűnő rendezzenekar: attrakció attrakciót követ és a szórakozások ezernyi tömege tartja majd a késő reggeli órákig együtt a piros-feketék nagy táborát. Minden festői leírás csak halovány kísérlet annak kifejezésére és jellemzésére, amit az AMEFA vendégeinek nyújt kerti ünnepélyén, amelyre a belépődíjat csupán 20 leiben állapították meg. A klub vigalmi-bizottsága egyébként úgy intézkedett, hogy a színház mögött vesztegelő bérkocsik 10 leiért szállítják ki a közönséget az Aradul-Nou-ujaradi Tündéerkertbe.

IHO-RADIA
KRÉM és PUDER

közismert és elismert készítmények. A hölgyvilág kedvenc kozmetikai szereit, mert szépítő hatásuk utolérhetetlen, tökéletes és biztos.

Megdrágul a posta

Felemelték a levelezőlapok, a pénzküldemények, az utánvételes csomagok tarifáját

Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága távirati körrendeletében értesítette a helybeli posta igazgatóságát, hogy augusztus 10-től kezdődőleg a postai küldemények díjszabását az alábbiakban módosította.

A rendes belföldi levelezőlapok ára darabonként az eddigi 3 lei helyett 3 lei 50 bani lesz. Ezenkívül 50 bani repülőbélyeg ragasztandó egy levelezőlapra.

A képes lapok postai tarifája is 50 banival drágult, amennyiben az eddigi 3 lei posta, 2 lei kultur és 1 lei repülőbélyegen kívül még 50 bani postabélyeg ragasztandó a képeslapokra.

A válaszos levelezőlapokra az eddigi 6 lei helyett, 7 lei áru bélyeg ragasztandó.

A kiadóhivatalok által belföldre expedált napilapok postai tarifája a következő: 120

grammig 25 bani, 120—200 grammig 50 bani, kétszáz grammon túl, minden száz gramm és annak töredéke plus 25 bani.

A magánosok által feladott napilapok postai díjszabása, darabonként 1 lei 50 bani. Bármilyen utánvételes postai küldemény 1000 leitől 100.000 leijig — 10 lei. Eddig csak 30 ezer leijig vett fel a posta utánvételes küldeményt.

A pénzes utalványok postai tarifája: 20 ezer leitől — 50.000 leejig az eddigi tarifán kívül, minden ezer lei után 2 lei fizetendő. Ötvenezer leitől — százezer leijig, ezer lejenként 3 lei.

A távirati pénztalások taxája: 10.000 leijig a rendes díjszabáson kívül — 30 lei, 10—100.000 leijig 50 lei.

A „dirigent“ távirati pénztalások általános díjszabása: 60 lei.

Az utánvételes csomagokért a rendes postai illetéken kívül még az utánvételi összegnek megfelelő pótdíj fizetendő.

Minden egyes nyugtázott küldemény után 1 lei iktatási illeték jár, amit készpénzben kell kifizetni.

A belföldi és külföldi rendes levelek postai díjszabása nem változott.

Üzletemet

Bul. Reg. Ferdinand 7. szám alá a Csanádi Takarékpénztár épülete mellé helyeztem át

EMIL MAIDT.

Megdöböntő részletek

a Prága—Cluj-Kolozsvár—Moszkva közötti orosz repülőgépjárat katasztrófájáról Transilvania felett

Cluj—Kolozsvárról jelentik: „Legujabb“ jelentéseink között röviden megírtuk, hogy Bistrița-Nasaud—Besztercenaszód közelében tegnap délután borzalmas repülőszerencsétlenség történt, amelynek hat emberélet esett áldozatul. Az „Aeroflot“ orosz léghajózási társaság Douglas-típusú repülőgépe, amely Prága és Moszkva között bonyolít le repülőjáratot, Cluj—Kolozsvár felé igyekezett. A gépen négytagú személyzet és két utas tartózkodtak. A repülőgép Herina községtől két kilométerre repülés közben lángborult, felrobbant és lezuhant.

A közeli lakosok, akik a szerencsétlenség színhelyére siettek, a repülőgép öt utasát teljesen megszenesedve találták meg, míg a hatodik utas, Maximo Vicic, aki a moszkvai olasz követség kereskedelmi attaséja volt, valószínűleg még a gép lezuhanása előtt

ejtőernyő nélkül kiugrott. Teljesen össze-roncsolt holttestét 3 kilométerre a lezuhant

repülőgép romjaitól megtalálták.

Az utasok között egy asszony is lehetett, ennek cipőjét a szerencsétlenség színhelye közelében találták meg.

A szerencsétlenség színhelyén a Bistrița—besztercei főügyész, a csendőrség parancsnoka, azonkívül a vizsgálóbíró jelentek meg. A légügyi minisztérium, ahogy a szerencsétlenségről értesült, azonnal intézkedett, hogy bizottság szálljon ki a helyszínre.

Az eddigi vizsgálat során megállapították, hogy

a repülőgép rádiókészüléke kevéssel a szerencsétlenség előtt beszüntette működését.

A szerencsétlenség pillanatában a repülőgép 3000 méter magasságban repült. Nagyon valószínű, hogy motorhiba következtében robbanás történt, amely ezután lángba borította az egész repülőgépet.

Negyvenmillió frankba került a világ legdrágább hormonja

A párisi Rocketeller-intézetben előállított gyógyszer hatásosabb a rádiumná

Párisból jelentik: A párisi Rocketeller Intézetben zárt ajtók mögött, a legnagyobb titokban befejezték a világ legdrágább anyagának elkészítési kísérleteit. Ez az új anyag egy eddig ismeretlen hormon, amely valószínűleg forradalmat fog előidézni a gyógyítás terén. Hatása sokszorosan nagyobb és meglepőbb, mint a rádiumé, előállítására pedig pontosan nyolcszor akkora, mint a csodálatos fémé. Eddig összesen 1 grammot sikerült előállítani a titokzatos hormomból, nem kevesebb mint negyvenmillió frank költséggel.

HIREK

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Boccaccio titha

Az irodalomtörténet Boccaccio híres asszonyfiguráját, fiamettát hosszú időn át Aquinoi Máriával, Róbert nápolyi király természetes lányával azonosította. Boccaccio híres elbeszélésében azt állítja, hogy Fiamettát 1338. husvét vasárnapján pillantotta meg először. A nápolyi Szent Lőrinc templomból lépett ki a gyönyörű hölgy s Boccaccio abban a pillanatban halálisan beleszeretett Fiametta — így nevezi Boccaccio — egy előkelő ur felesége volt. A költő bejutott ehhez az urhoz s negyedik látogatása után már semmit sem tagadott meg lovagjától. A boldog szerelem két évig tartott... E szerelemmel kapcsolatban most nagy cikket írnak az olasz lapok. Ime néhány sor a Corriera della Sera-ból:

„Cennaro Monti, a neves irodalomtörténész már régóta kicikékedett annak a feltevésként a helyességében, hogy Fiametta Aquinoi Máriával lenne azonos. Évtizedeken keresztül kutatta a levéltárakat, a krónikákat és anyakönyveket s végül rájött arra, hogy az irodalomtörténészek tévedtek. Cennaro Monti bizonyítóanyaga a következő:

1. Aquinoi Mária nem volt Nápolyban 1338. husvét vasárnapján. Erről egy krónika hiteles módon emlékezik meg. Tehát nem lehetett ő az a gyönyörű hölgy, aki e napon a nápolyi templomban misét hallgatott.

2. Aquinoi Mária felettébb erkölcsös nő volt. Hüségével szerette férjét s nem lehet feltételezni róla, hogy a negyedik látogatás után oly csirkefogó nyakába vesse magát, mint amilyen Boccaccio volt.

3. De azért Boccaccio mégsem üllentett. Amíg a Fiamettában megirt, az valóban megtörtént. Gróf Acerra Mária lépett ki a Szent Lőrinc templomból azon az emlékeztető napon.

4. Az egykori iratok mind azt mondják, hogy Mária grófnő káprázatos szépségű nő volt, de egyben olyan kikapós, hogy még ama laza erkölcsű időkben is feltűnést keltett. „Kikezdet” mindenkivel, aki csak megtetszett neki és nem nyugodott addig, amíg magába nem belöndítette. A Fiamettáról szóló kép tökéletesen ráillik.

Monti professzor megállapítása szerint tehát Boccaccio nem Aquinoi Máriát, hanem gróf Acerra Máriát szerette, 1338. husvétját követő napokban’.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Az Institutul Meteorologic Central jelentése szerint emelkedő légnyomás, változó felhőzet, esők, főként az ország északi részén várhatók.

— **Az uralkodó Raguzában.** Belgrádból jelentik: Raguzai jelentés szerint Öfelsége II. Carol király Maria jugoszláv anyakirályné társaságában pénteken Milocerből gépkocsin Raguzába látogatott el. A király rövid tartózkodása alatt megtekintette a környék nevezetességeit és délután visszatért Milocerbe. Az uralkodót utja során a főnag mindenütt lelkes tüntetéssel fogadta. Öfelsége, II. Carol király Maria özvegy anyakirályné és Mariora jugoszláv királyné társaságában tegnap Dubrovnikba érkezett Milocerből, ahol a jugoszláv királyné vendége volt. Dubrovnikban hatalmas ovációban részesítették az uralkodót, akinek gépkocsiját maga Mariora királyné vezette. Délután három órakor a király és az anyakirályné meglátogatta Lapad, Dubrovica községeket, valamint Dubrovnik festői környékét és mindenütt leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelték az uralkodót. Este II. Carol király és Maria anyakirályné visszatértek a milocei kastélyba.

— **Alfonzo spanyol exkirály Svájcban.** Bécsből jelentik: Alfonso volt spanyol király a jövő hét elején a Wörth-tó mellett levő Pörschachba érkezik többhetes üdülés céljából.

— **Disz doktorrá avatják Nicolae Iorga professzort.** Bucurestiből jelentik: Antonescu, a fővárosi egyetem jogi fakultásának dékánja minden formalitást betöltött Iorga Nicolae professzornak a fővárosi egyetem jogi fakultása disz doktorává történő kinevezésével kapcsolatosan. Az ünnepélyes felavatás a jogi fakultás új helyiségének felszentelésével egyidőben történik.

— **CSAK PREFEKTUSI ENGEDÉLLYEL UTAZHATNAK A JEGYZŐK BUCURESTIBE.** Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter tegnap rendeletet írt alá, melyben megtiltja a körjegyzőknek, hogy a vármegyei prefektus írásbeli engedélye nélkül Bucurestibe utazzanak. Csúpan olyan esetben kerülhet sor erre, midőn hivatalos uton nem lehet elintézni az utazás alapjául szolgáló ügyet.

Tudja-e Ön —

hogy **GÁRDONYI** szaklásszerész,
Minórita templom mell.

fotoosztálya már megnyílt.

Fotóikkak, előnyvások, sokszorosítások olcsó áron

— **Fontos tanácskozások Ausztriában.** Bécsből jelentik: Jól értesült körökben úgy tudják, hogy Neurath báró német birodalmi külügyminiszter hétfőn érkezik Ausztriába. Igen beavatott helyről származó értesülések szerint Blomberg tábornagy Gassteimba megye kezelésre és ott találkozni fog Jansa tábornokkal, az osztrák vezérkar főnökével, akinek jó barátja.

A csók gyanus eredete

Londonból jelentik: Clyde Ferguson, a preterial főiskola tanára előadása során új elméletet ismertette. Eszerint az őseimbek „D” vitamint szükségletüket oly módon fedezték, hogy önmaguk és egymás testét harapdálták. A tudós szerint a csók eredete is ez az ősi őstőn volt.

— **Veszedelemes tűz a párisi világkiállításon.** Párisból jelentik: A világkiállítás területén tegnap veszedelemes tűz keletkezett. A lángok eddig ismeretlen okok folytán a spanyol pavilonban ütöttek ki, de szerencsére, hogy azt idejekorán észrevették és a tűzoltóság hamarosan sikerült a veszedelemet elhárítani.

DOBJA BE FILMJEIT

az

ELITE illatszertár

ajtájában álló kazettába,
hét főre készen lesznek.
Fischer Elíz-palota. 8899

— **Tűz a római rádióállomáson.** Rómából jelentik: Az éjszaka a római Saint Paulo rádióállomáson tűz ütött ki. A tüzet a kondenzátorok áthevülése idézte elő. A kár meghaladja a 2 millió lírát.

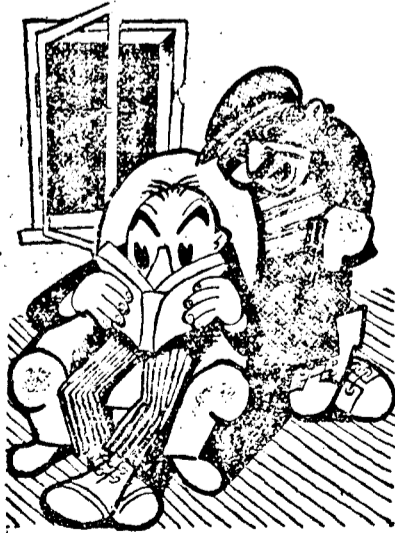
Férfiruha- és szövet-üzletemet

dusan felszerelve, **Bul. Regele Ferdinand 7. alá helyeztem.**

S. E. Varjas.

— **Dr. Radu Ioan** kórházi főorvos, fül-, orr-, gégespecialista Str. Tudor Vladimirescu 3. vizs-zatérve szabadságáról, folytatja rendelését.

Irodalom!

— **Az ördögbe is, uram, lapozzon tovább már, vagy lövök...**

POLGÁR könyv- és papírzet kibővíve, olcsó árakkal 4078 **áthelyezve**

Bulevardul Regele Ferdinand 7. sz. alá
Csanádi Bank-palota mellett.

— **Mocsonyi Eugenia halála.** A Capalnas-kápolnái ősi Mocsonyi-kastélyban 71 éves korában meghalt Mocsonyi Eugenia, a közismert bannati főúri család sarja. A fiatalabb korában híres szépségű urnő az utóbbi években teljes visszavonultságban élt és példásan gyakorolta a jótekonyságot. Halálát gyászolja nővére Katinka, férjezett gróf Teleky Pálné, unokabátyja Mocsonyi Anton kir. fővadászmester, sógora Teleky Pál gróf. Három fivére már előtte költözött el az élők sorából. Mocsonyi Petru a háboru alatt a harctéren esett el, Mocsonyi Ionel, aki diplomáciai szolgálatban állott, Budapesten és Mocsonyi Alexandru mint severini prefektus Lugojon hunyt el. Az elhalt Mocsonyi Eugenia holttestét a Capalnas-kápolnái családi kápolnában ravatalozták fel, ahonnan tegnap este 6 órakor történt be-szentelése után Foeni-Fényre szállították. Ma délután 3 órakor helyezik el nagy gyászpompával örök nyugalomra a Mocsonyi-család mauzóleumában. A temetésen a vármegye képviselőiben Ionescu Iuliu dr. timişmegyei szubprefektus és Boroanca Triain prefektusi titkár, a város részéről pedig Olariu Petre alpolgármester és Gredinariu Emil dr. gazdasági tanácsnok vesznek részt. A gyászszertartás alatt Barbu Filaret vezényelte mellett a Lugoj-lugosi Vidu-kórus énekel.

— **Dr. BERGER IRÉN** fogorvos ismét rendel (Str. Eminescu 6.)

— **Áruszállítás gépkocsival.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja azon kereskedők és iparosok figyelmét, akik saját áruikat gépkocsin szállítják, hogy ehhez a közmunkaiügyi minisztérium engedélyére van szükségük, amelyet az utúgyi törvény 19. szakasza értelmében az ott felsorolt és havonta fizetendő hitelek ellenében keltethetnek ki. Akik más áruinak gépkocsin történő fuvarozásával foglalkoznak, azoknak a géperejű járművek közötti fuvarozásáról szóló törvény 1. szakaszában megállapított engedélyre van szükségük. Mások áruinak alkalmi szállítására a megyei utúgyi hivatal adhat ki külön engedélyeket. A Kamara felkéri az összes érdekelteket, hogy szabályszerű engedélyüket mindig vigyék magukkal, mert az utúgyi hivatal utasítást kapott a gépkocsikon történő szállítások fokozottabb ellenőrzésére és kihágási jegyzőkönyvet állítanak ki azok ellen, akik nem tudják felmutatni a miniszteri engedélyt, vagy alkalmi szállításokért az utúgyi hivatal engedélyét.

— **Dr. Singer** börgyógyász urologus ismét rendel.

Szobafestő és mázoló

munkákat elsörendű kivitelben olcsón vállal helyben és vidéken is

Somogyi György Arad, Strada Consistoriului No. 21.

— **Negyvenfokos hőség Franciaországban.** Párisból jelentik: Franciaországban a hőség tovább folytatódik és egyes helyeken árnyékban is elérte a 38 fokot. A hőség és a tartós szárazság miatt hatalmas erdőtűzek keletkeztek. A Hendaye-től Páris felé vezető vasúti vonal környékén több száz hektár erdőség lángban áll. Az oltási munkálatokban a környék valamennyi csendőrküldönitménye résztvesz.

— **Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. Az orvosok ajánlják.**

— **Az aradi rendőrség közlekedésügyi osztálya értesíti az érdekelteket, hogy miután a hajtási igazolványok felülvizsgálására sokan még nem jelentkeztek, a jelentkezési határidőt augusztus 10-ig meghosszabbítják. A motorikus járművek vezetői akár személyesen, akár mások útján bemutatathatják hajtási igazolványukat, valamint katonai okmányukat is a hivatalos órák alatt. Mindazokat, akik a meghosszabbított határidőn belül nem látmozgatják okmányaikat, kihágás címén bírószék elé állítják.**

MA AMEFA gardenparty a Tündérkertben

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

No, most ismét alakíthatunk

Mi, asszonyok bizony nem szeretjük az örök egyhanguságot, szeretjük a változatosságot és ez legelsősorban az öltözködésünkben nyilvánul meg. Nem lehet természetesen általánosítani, de a legtöbb nő ha két hónapig visel egy ruhát, már annyira unja, hogy legszívesebben anélkül indulna el. Elég volt három hónap legfeljebb ahhoz, hogy minden nyári „gunyánkat” sutba dobnánk, valami rendes őszi toilettéért, de ha ez nem megy olyan könnyen, akkor legjobb volna valami kis alakítás után nézni. Már épen ideje.

Mi jöhet számításba, nézzük csak. Hát először is az egyszerű angol ruháinkat legjobb hagyni, ahhoz nem szabad nyulni, azt ugysem lehet „öszletíteni”. Ellenben az elegáns egyszínű, komplénkat már nem hagyhatjuk annyiban. Először is a kabát-ra „rászerelhetünk” fekete bársonygallért és a színes virágokat is kicserélhetjük feketére. Azután mi sem természetesebb, minthogy ehhez az összeállításához már mulhatatlanul szükséges a minden őszi nagy fekete bársonykalap, de legalább is egy fekete bársony tokk elálló fekete fátyollal. Azután fekete-fehér cipő, ugyanilyen keztyű és retikül.

Mást nemigen lehet a nyáriakból csinálni. No igen, de itt vannak a tavalyi fekete maroccin vagy más selyem ruhánk, amit most ősszel, az átmeneti időben remekül kitudunk használni. Vegyük elő és tartsunk szemlét felette. A tavalyi fehér bubigallért szedjük le róla, helyette inkább egy kis imprimét vegyünk és revereket csináltassunk belőle és a ruha derekára is ilyen impriméből tegyünk echarpot. A ruha, tekintve, hogy fekete, már

az ősz és a közelgő telet akarja érzékelteni, de a kivágásban és derékban az imprimé bizonyítja, hogy néhány szál még azért a nyárhoz köt. Később azután ezt az imprimét levehetjük és helyébe tehetünk egy, a divat követelményeinek megfelelő re-vert és övet.

Az ember legjobban jön ki egy sima fekete maroccin ruhával. Azt annyit alakíthatja, amennyit akarja, csak a diszek változnak rajta időnként, viszont ezzel egyidejűleg megváltozik az egész ruha tendenciája és kinézése. Célszerű jupperruhát csináltatni feketéből, vagy pedig egy sima szűk ruhát, négyszögletes kivágással, háromnegyedes ujjakkal. Na már most hölgyeim, ez a fazon szerintem olyan „mindenes” ruha. Most ősszel, ha felvesszük, teszünk rá egy imprimé bordúrt rüszszerűen a négyszögletes kivágásba és ilyen imprimé övet a derekára. (Receptet lásd fentebb.) Egy róka, vagy esetleg kettő és már remekül fel is vagyunk öltözve, megfelelő accessoirekkel — természetesen. Később ezt levéve, a kivágás jobb sarkára nagy fehér szegfűt tűzhetünk és fekete-fehér lakkal viselhetjük. Télen ha délután vesszük fel, akkor a kivágás két sarkába egy-egy strass klipset tehetünk, hasonlóképpen a fekete övbe is és ha délután vesszük fel, akkor egy színes muszlin sál gyűrünk a nyakba.

Hát nem remek ez hölgyeim? Viseljük egy és ugyanazon ruhát egész nap és még sincs senki, aki megunná? Ilyen dolgok kellene nekünk, — asszonyoknak.

Divatposta

R. S.-né. Sajnálom, hogy olyan hirtelen elutazott, azokat a komplikált ruhaügyeket bizony alig tudtuk megbeszélni. Én azt tanácsolom, hogy mielőtt előbb jöj-jön el, nemsokára lesznek a divatbemutatók, szívesen magammal viszem egy néhányra. Ne haragudjék, hogy kedves hosszú levelére csak így válaszolok, de nagyon sok a munkám. Üdvözet.

BABUS. Legjobban ajánlanék egy fekete hajszál fehér csikos elegáns sveifolt kosztümöt Önnek, fehér maroccin bluzzal, rövid, kicsit hasított szoknyával. A két ezüst rókájával nagyon elegáns lesz. Fekete bársony tokkot vegyen hozzá kis fátyollal, fekete sevro pums cipőt, fehér keztyűt és fekete retikült. Üdvözet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körút 35. küldjék.

FELHIVÁS

Budapestre utazó olvasóinkhoz!

A budapesti Márkus Park Színpad (VIII. Múzeum-körút 2.) június 25-e óta sikerrel játssza Szilágyi—Eisemann-Keller nagysikerű, francia milieuban lejtárszódo operettjét a

„GÓLYASZANATÓRIUM”-ot.

Augusztus hónapban Budapestre utazó olvasóink érdekében sikerült a színház igazgatóságával oly megállapodást létesítenünk, miszerint az alanti utalvány el- lenében a Márkus Park Színpad pénztára 30%-os kedvezményrel 2 személyre szóló belépést ad. A Márkus Park Színpad naponként 1 előadást tart 9 órai kezdettel. Ajánlatos tehát az utalványokat vagy a délelőtti elővételi pénztárnál, vagy délután 5 órától a rendes napi pénztárnál előzetesen beváltani.

(Jegyrendelés: 134—737.)

UTALVÁNY,

melynek ellenében a budapesti Márkus Park Színpad (VIII. Múzeum-körút 2. Tel.: 134-737) jegypénztára 2 drb. 30%-os kedvezményes jegyet szolgál.

Etelreceptek:

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Zöldbaleves, töltött paprika, burgonya, kukorica. Vacsora: Hideg tejeles tökkáposzta, töltött tojás, szőlő.

KEDD. Ebéd: Ujházi tyukleves, almásrétes, dinnye. Vacsora: Gombás rizs, kovászos uborka, barack.

SZERDA. Ebéd: Burgonyaleves, párolt marhanyelv, kelkáposzta, szőlő. Vacsora: Rakott kelkáposzta, tejszínes barackkrém.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rántott leves, naturszelet, hagymás burgonya, uborka. Vacsora: Teiben rizs csokoládéval, vajaskenyér, szőlő.

PÉNTEK. Ebéd: Borsóleves, rántott süllő, burgonya, szilvásgombóc. Vacsora: Rántott tökkáposzta, almakompót.

SZOMBAT. Ebéd: Paradicsomleves, borjubeccsínált, rizs, kukorica. Vacsora: Lecsótojás, gyümölcs.

VÁSÁRNAP. Ebéd: Kartiolléves, borjuvelő rántva, göngyölt marhaszelet gombával, uborka, burgonya, töltöttalma. Vacsora: Felvágott, uborka, tojás, paprika, gyümölcs.

ZÖLDBAB ELTEVÉSE. Megmossuk és összevágjuk, akár hosszában, akár pedig szelvényben a zöldbabot (vajbáb) és lecsurgatjuk szitán, vagy deszkán. Kissé sós vízben félig megfőzzük, azután üvegekbe rakjuk, ráöntünk izlés szerinti eszences vizet, salizált teszünk a tetejébe, lekötjük és tizenöt percig dunsztoljuk.

ÖSZIBARACK-KRÉM. Két egész tojást, háromdeci

BUDAPESTRE

50 %-os vasuti kedvezmény
2.50 Pfgős utólagos vizum.

Felutazás: Augusztus 10—19-ig.

Visszautazás: Augusztus 20—29-ig.

A kedvezmény csak az oda-utazásra is, vagy átutazásra is használható.

Igazolványok a

WAGONS-LITS // COOK

Menetjegyirodában

A R A D, Minorita-palota

A Szt. Rókus lábfürdő csodálatos hatása!

ELMULNAK RÖGTÖN A LÁBFÁJÁSOK MEGSZÉPÜLNEK ALÁBAK

Elegendő egy csekély mennyiségű a SZT. RÓKUS LÁBSÓBÓL egy labor meleg vízben feloldani. Bizalmas, tejszerű lábfürdő keletkezik, melyben a lábait vagy 10 percig áztatja. Ez idő után a lábak fáradtsága, égő érzése, lábak duzzadása, pillanatok alatt meg-zúnik, úgy, hogy egy számmal kisebb cipőt horhat könnyedén. A jótékony, ox-gendus víz behatol a pórusokba és a fájós, lestrapált lábak olyanok lesznek, mintha ujjaszűtetek volna. A cipő nyomása, csuklófájdalmak elmúlnak, a tyukszemek annyira megszűnik, hogy kézzel eltávolíthatók. A túeröltetett és legyengült lábak új erőt nyernek, fokozott teljesítményre képesek. Kapható drogáriákban, gyógyszerárakban, 10 lei, 25 lei és 50 leierl. Ügyeljen a Szt. Rókus védjegyre.

felforralt tejet, tizenöt deka porcukrot összekeverünk és négy zselatin lap hozzáadásával, gőzön főzzük egészen addig, amíg krémet nem kapunk belőle. Azután meghamozzuk és kimagozzuk az őszi barackot, jól át-törjük szitán vagy ruhán, hozzáadjuk az előbbi krémhez, hozzáadunk még három tojás keményre vert habját. A krémet lehet formába is önteni és jégre tenni, amely egy-két óra alatt gyönyörűen megfagy vagy pedig egyszerűen üvegpoharakba öntjük és tetejét tejszínhabbal díszítve, esetleg egy-egy kis gerezd öszibarackkal, tálaljuk.

FŐTT SÜLLŐ BURGONYA KÖRETTTEL. A süllőt feldaraboljuk és egy óráig besózva, állni hagyjuk. Azután sós vízben puhára főzzük, tálra rakjuk és vajban sült töltött petrezselymes burgonyával tálaljuk.

Hasznos tudnivalók:

HA omlótszűtát gyurunk és megizelésnél túl zsirosnak éreznők, egy kávékanálnyi rumot gyurjunk közé, ez elveszi egy kicsit a túlzsirosságát

SELYEM fehér vagy színesneműt nem szabad szó-dás vagy egyéb erős anyagokban mosni, hanem legelő-szerűbb, ha a mosóvízbe beleteszünk egy kanál terpen-tint. Ez azonnal leviszi róla a piszkot és a szép fényét is megtarthassa amellet.

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism

„EUROPA”

Központ: București, Str. Doamnei No. 1.
Telefon: 3.95—72

ajánlja Önnek rendkívül előnyös áron és utólérhetetlen feltételek mellett teljes pausálkurákat a következő túrdőhelyeken:

CARMEN-SYLVA-MOVILA

a Hotel Movila și Hotelul Băilor szállodákban

TECHIRGIOL

a Stefania villában.

SOVATA

összkomfortos szállodákban vagy vil-lákban.

TUSNAD

tetszés szerinti villában.

BUZIAS

Grand Hotelban stb.

Információ, ingyenes prospektusok, valamint je-lentkezések eszközök azok az

„EUROPA”

Organizația Română de Voiaj și Turism
összes ügynökségeinél.

SPORT

Megvette Praszler a Racing Club, de a fizetésre egyheti haladékot kért Aug. 14-én adja ki Praszler az AMEFA

Nagy érdeklődést keltett sportkörökben a strassbourgi Racing Club ajánlata, amely szerint egy Timișoara—temesvári megbízottja után 200.000 leit kínált fel Praszlerért, az AMEFA csatárjátékosáért. Mint azt az Aradi Közlöny megírta, az AMEFA hajlandónak mutatkozott a játékos átengedésére, a vételárat azonban 300.000 leiben szabta meg és vasárnapig adott opciót a francia klubnak.

A városban szombaton délelőtt az a hír terjedt el rendkívül határozott formában, hogy a francia egyesület megadta a kért 300.000 leit Praszlerért. Ebből annyi az igazság, hogy a Racing Club megbízottja szombaton tényleg megjelent Szabó Miklósnál, az AMEFA elnökénél, akivel közölte, hogy Praszlerért a Racing Club megadja a kért 300.000 leit. Elmondotta, hogy táviratilag hagyták jóvá a vételárat, azonban a táviratot nem volt módjában felmutatni. Szabó Miklós közölte, hogy amennyiben e hó 14-ike déli 12 óráig a megállapított összeget rendelkezésre bocsátja, úgy a játékos kiadási formalitásait minden további nélkül eszközlik. Egyben felhívta a Racing Club megbízottjának figyelmét arra is, hogy augusztus 14-ike után — amennyiben a 300.000 leit le nem fizették — Praszler többé nem eladó, mert pótlásról ez után az időpont után már nem gondoskodhatnak.

Az ifjúsági válogatott

vasárnapi játéka iránt sportkörökben nagy az érdeklődés, ami természetes is, mert az utánpótlás kérdése egyik legégetőbb problémája a labdarugósportnak. Arad olyan kitűnő ifjúsági gárdával rendelkezik, amely feltétlenül megállná helyét az országos konkurenciában és feltétlenül szükséges, hogy a legjobb aradi ifjúsági tizenegy a jövőben résztvegyen az ifjúsági válogatottak részéért kiírt „Unirea” kupamérkőzéseken.

Megváltoztatták az asztalitenisz-szabályokat

A Nemzetközi Asztalitenisz Szövetség ki-mondotta, hogy a középháló magassága az eddigi 17,5 centiméterrel szemben ezentul 16 centiméter lesz. Mindenfajta pergetett szervát eltiltottak és maximáltak a mérkőzések idejét. Eszerint két nyert szetre menő mérkőzés legfeljebb egy órát, három nyert szetes meccs legtovább egy és háromnegyed órát tarthat. Ezzel az intézkedéssel a „pötyögő” játékot akarják letörni.

O A CAA vasárnap egész napon át házi teniszversenyt rendez kedvező idő esetén, amelyen az egyesület valamennyi játékosa starthoz áll és komoly edzéssel készül a jövőheti kerületi bajnokságra.

O A Gloria csapata Bradon a Mica ellen a következő összeállításban áll ki: Theimler—Volentir, Adoc—Baity, Dobra, Mihailovici—Igna, Tudor, Fritz, Cheresladean, Mercea. Szóhoz jutnak még a mérkőzés során Rohan és Micola is.

O A Torpuay-i (Anglia) nemzetközi tenisz verseny férfi egyesének döntőjében E. I. Filby angol 6:1, 9:11, 6:1 arányban legyőzte a román Caralulist, aki így a második helyen végzett.

Olcsó utazás Budapestre.

„Nemzetközi Asszonyhét”

oda augusztus 12. — vissza augusztus 17.

Utólagos olcsó vízummal.

Igazolványok „EUROPA” menetjegyirodában

(Sándor könyvkereskedés.) 4188

„Ne tessék félni, nagysága, minden rendben van.”

„Jól van, Mária, holnap este vizszatérünk.”

Kis ellenőrzés időről-időre nem árt. Sőt szükséges, mert nem minden szolgáló teljesíti kötelességét gazdáitól távollétében.

A telefon ebben az irányban is segíti. Mennyi nagy és kis szolgálatot tesz, mennyi hasznot hajt ez a kis csodás készülék, amely számára tér és távolság nem létezik.

10 város 19 egyesületének versenyzői startolnak a kerületi tenisz-bajnokságon.

— Augusztus 13-15. között bonyolítják le a versenyt —

Megirtuk már, hogy a tenisz-szövetség rendezésében augusztus 13-15. között kerülnek lebonyolításra Aradon a kerületi tenisz-bajnoki veresnyek. A nagyszabású, minden eddigi méretet felülmúló verseny a Gloria pályáin kerül lejátszásra és pedig a következő versenyszámokkal:

1. Férfi-egyes I. oszt. 2. Női-egyes I. oszt. 3. Férfi-páros I. oszt. 4. Vegyes-páros I. oszt. 5. Női-páros. 6. Férfi-egyes. II. oszt. 7. Női-egyes II. oszt. 8. Férfi-páros II. oszt. 9. Vegyes-páros II. oszt. 10. Ifjúsági fiúk. 11. Ifjúsági lányok.

A kerülethez tartozó tizenkilenc egyesület legjobbjai vesznek részt a nagyszabású versenyen, amelynek mindegyik számában óriási küzdelem várható nemcsak a bajnoki címért, de a helyezésekért is. Aradról hat egyesület (1) és pedig a Gloria, Hellas, RPA, CAA, Aradul és SGA játékosai állnak starthoz, Timișoara—Temesvárról pedig négy egyesület jelezte részvételét. Ezek az Autoclub, az ILSA, a Kadima és a Politechnica. Reșița—Resicáról az UDR, Detáról a Lawtenis-club Deta, Lugoj—Lugosról a Vulturi-Textilă és a Soc. de Tir și Gimnastica, Lupeni—Lupényból a Minerul, Petroșani—Petrozsényból a Jiul, továbbá a TC Deva, a TC Sannicolaulmare és a CA Hatég versenyzői startolnak.

A férfi-egyesben Gitta (Politechnica), Ungár (Kadima), Farkas (Hellas), Crăznic dr. (Gloria), Wechsler, Albert (RPA) a legjobbak, a hölgyek közül pedig Piso Liane (RPA), Czapp (Autoclub), Crăznic dr.-né (Gloria),

Rödler (CAA), Stróblné (UDR) fogják egymás között eldönteni az elsősort. A verseny-számok győztesei, valamint helyezettei értékes, szépívitelű éremdíjazásban részesülnek.

O EGYELŐRE NEM SZERZÖDTET A SZÖVETSEG EDZŐT. Megirtuk pár nappal ezelőtt, hogy a szövetség a válogatott csapat számára angol tréneret kíván szerződtetni. Ettől a tervtől az illetékesek egyelőre elálltak és a válogatott csapatot az őszl mérkőzésekre Jánosy Béla, a Venus edzője fogja előkészíteni.

O Az Intelegerea sporttelepén vasárnap délután nagyszabású labdarugómérkőzéseket bonyolítanak le. Az Intelegerea első csapata a Juventus ellen meccsel, ugyancsak egymás ellen játszik a két egyesület oldboys csapata is, míg a főmérkőzést a CAA és Unirea oldboysainak döntő csatája képezi. A mérkőzés után az Intelegerea a sporttelepen társasvacsorát rendez, amelynek keretén belül osztják ki az oldboys-körmérkőzés díjait.

O Tekeversenyt rendez az Unirea. Az Unirea sportklub vasárnap reggel 8 órai kezdettel nagyszabású tekeversenyt rendez a Nagy-féle vendéglő (Str. Oncu) tekepályáján. Nevezni a helyszínen lehet.

O 14 óra 26 perces idővel uszta át a La Manche csatornát az angol Blowe Tamás. Dower előtt az utolsó száz méteren olyan viharral kellett megküzdenie, amely több kilométerrel visszavetette. Emiatt nem sikerült a 11 óra 09 perces rekordot megjavítani.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Mi lesz az aradi borvidékekkel?

Írta: Kaufmann Béla, szőlőbirtokos

(Folytatás)

Dacára annak, hogy a szőlőművelés sok ezer éves multra tekint vissza, az újabb tapasztalatok és tudományos felismerések a fejlődésnek további impulzust szolgáltatnak. Lehetetlen évtizedes programot kitűzni anélkül, hogy ezekre ne lennének tekintettel.

Tulmenne keretünkön a legújabb fejlődés részletes ismertetése, de hiányos volna jelen cikkünk, ha nem érintenők a tipikus Podgoria—hegyaljai szőlőművelés szokványos hibáit és ha nem foglalkoznánk az új fajták keletkezésének érdekes kérdésével.

Mai szemmel nézve metszésmódunkat, tipikusan tömegtermelésre valónak kell itélnünk, azonban nem tekinthetjük ideálisnak sem csemege-szőlőt, sem pedig fajbortermelés részére.

Idegen szemlélő valósággal megdöbben az általános Podgoria—hegyaljai szokás láttára, hogy a termőhajtást a fűrt felett egy vagy két levélre lecsipjük. Aki ezt teszi, az nem ismeri a növényi szervezet munkáját és nincs tisztában azzal, hogy a fűrtöt a felette levő levelek táplálják. Minél kevesebb levél van a fűrt felett, annál kevesebb tápanyag jut a szemekbe, vagyis annál későbbi és tökéletlenebb az érés, tehát gyengébb és savanyúbb a bor.

Nagyrészt morzsalékos talajainkon és szárazságra hajló klímánk alatt a szokványos két kapálás nem elegendő. Legalább három kapálás szükséges, de sikerrel kecsegtet a modern kryfarming-módszerek különleges kapáló-eszközeinek a szőlőgazdaságba való bevezetése is. Ha az altalaj nedvességét nem tudjuk megőrizni, a kánikulai szárazság szőlőnköt veszedelmes stagnációba hozza, miért is a kapálás kérdése igen fontos, de nem kis mértékben óvna talajainkat a kiszáradás ellen, ha köves déoldalainkat kevesebb trágyával látjuk el, azonban ehelyett a kevesebb trágyaadagot nagy teriméjű, lehetőleg pillangós zöld lombbal, levéllel komposztírozva adnók.

Szüretelésünk túl lassú és a csömöszölt szőlő szákszempontból elvetendő. Fehér boroknál gyakran visszaélünk a szemézzel és a héjon való erjesztéssel.

Ezek után röviden felhívom a figyelmet az utóbbi évtizedek egyik igen fontos vívmányára, az új fajták előállítására. Különféle szőlőfajták mesterséges megtermékenyítése által ma már teljes sorozatu új fajta állott elő, melyeknek ismerete nélkül aligha válaszolhatunk e cikk címében felvetett kérdésre. Semmiesetre sem volna helyes, hogy egész egyszerűen azért ragaszkodjunk a régi fajtákhoz, mert az újakat nem ismerjük. Egy-egy emberlő munkája: egy valóban érdemes új fajta kitenyészése. Minden tudományos előkészület és a tapasztalatok tömege nem biztosíték arra, hogy egy-egy ilyen évtizedekre kiterjedő kísérlet-sorozat eredmények nélkül zárul. A hibridizált szerencse is kell, hogy kísérje. Mindazonáltal a máig kipróbált anyag oly gazdag és változatos, hogy úgyszólván minden talaj, klíma megtalálja a neki legideálisabb fajtát, sőt némi tulzással azt is állíthatom, hogy bizonyos határok között előre megállapított tulajdonsága, színe, zamata fajtát lehet előállítani. Hosszu ideje foglalkozom hibridizálással, figyelemmel kísértem a külföldi eredményeket és tapasztalataim alapján összegyűjtöttem kipróbálás

SZEGEDRE

50%-os vasuti kedvezmény

és 2.50 Pfgős utólagos vizum.

Felutazás: július 26. — augusztus 15-ig.

Visszautazás: augusztus 1. — 20-ig.

Igazolványok a

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

végett mindazon fajtákat, melyekkel a Podgoria—Hegyalja minőségi részének jövőjét megoldhatónak véltem, mert a legfontosabb kérdésnek azt tartom, hogy adottságainknak a legjobban megfelelő fajtákat találjunk.

Mielőtt ezen kérdé tagolásába kezdenénk, megemlítjük, hogy nem akarjuk egyoldalú módon problémánk megoldását kizárólag szőlészeti téren keresni és már most leszögezzük, hogy feltétlenül számításba vehető és veendő a minőségi gyümölcstermelés lehetősége, melyet alább még érinteni fogok.

Sőt most felvetjük a kérdést, hogy van-e a Podgoria—Hegyaljának szőlészeti jövője. Napról napra tapasztaljuk, hogy a közönség izlése a gyenge, lágy siki-borokat kedveli. Nem tulzás, ha ez irányu, tehát az ugynevezett kommersz-bor fogyasztását az összkonzum 90 százalékára tesszük. Már pedig előző cikkemben rámutattam arra, hogy mennyiségi vidékünk ezt a fajta bort drágán és nem oly minőségben termeli, mint azt a mai izlés megkívánja.

A másik oldalon a fajbor-termelés terén itt van a Mureş—Maros- és Tárna—Küküllőmente

Gyomorhajok, bélbetegségek, vese-, máj-, epegörcsök ellen a legjobbban bevált gyógyszer Amerikában felfedezett gyógynövényből készült világhírű

„GASTRO D.“

melyet úgy a belföldi, mint a külföldi szakorvosok legelsősorban ajánlanak.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

csodálatos fajboraival, amelyeknek ára az utóbbi években veszedelmesen lesüllyedt és majdnem elérte egy jobb Podgoria—hegyaljai bor árnyóját. Világos, hogy két hatalmas malomkö között örökdünk. Egyik oldalon a regati és Banat—bánati kommerszbor-özön fojtogat, másik oldalon az Ardeal—erdélyi kitűnő fajbor ver le. Ezekután nem is olyan abszurdum, ha azt kérdezzük, hogy termelhet-e a Podgoria—Hegyalja továbbra is szőlőt.

A feltett kérdésre határozott igennel válaszolok, de nem titkolhatom el, hogy ezek csak bizonyos előfeltételek teljesülése mellett fizetődhet ki.

(Folytatjuk)

Nagyarányu emelkedés az élőállatokban

Megindult a kivitel, rossz lesz a tengeritermés, emelkednek az élőállatok

Az elmúlt napokban megindult sertésexport és a tengeri rossz termésűlítés, következtében a sertés ára rohamosan felszökött. Az eddigi 22 leies árról 28—29 leire emelkedtek a sertésárak. Ugyancsak a kiszállítás hatása alatt drágult meg a szarvasmarha is, amelyért a néhány nap előtti 13 leies ár helyett — a mai piacon 16—17 leies árat fizettek. A borju árban is emelkedés mutatkozik. A borju ára 16—17 leiről 22 leire emelkedett. A borju árban azért történt árdragulás, mert a Banat—bánati vágók vásárolják össze az aradmegyei állatokat, mivel megyeükben a 22 leies árnál is magasabb a borju kilogramonkénti ára.

Eredménnyel jártak

a köztársasági Spanyolország bucurestii követével folytatott kereskedelmi tárgyalások

Milyen feltételek mellett indulhat meg kivitelünk és behozatalunk Spanyolországgal

A spanyol köztársasági kormány bucurestii követsége interveniált kormányunknál a köztársasági Spanyolország és országunk közötti kereskedelmi kapcsolatok tisztázása érdekében. A kormány megállapította azokat a módokat, amelyek mellett a köztársasági Spanyolországgal kivitelünk és behozatalunk megoldható. A spanyol kivitelre és behozatalra a múltban kiadott tilalmat a jelen tárgyalások eredményeképpen már be is szüntették és

engedélyezték, hogy román érdekeltségek kliring számlán befagyott kövevelései fejében a spanyol adós árut küldhessen.

A Románia és a köztársasági Spanyolország közötti kereskedelmi kapcsolatok felvételének igen súlyos problémája, hogy

hogyan hidallják át azt a hatalmas kockázatot, amely a háborus Spanyolország bizonytalan kereskedelmi élete folytán áll elő.

A megállapodásban kormányunk kikötötte, hogy

minden néven nevezendő kockázat a spanyol exportort terheli.

Ami a kivitel és behozatal fizetési feltételeit és más kikötéseit illeti, arra az érvényben levő előírások irányadók. A Spanyolországgal kötött 1935. évi fizetési egyezményt a kormány hatályon kívül helyezte és elrendelte, hogy az innen Spanyolországba kivitt árunak teljes értéke nemes és szabad valutában fizetendő.

Új rendelet a számlák repülőbéllyeggel való ellátása ügyében

A hivatalos lap csütörtöki száma a nemzeti repülőalap új rendeletét közli a számlák repülőbéllyeggel való ellátásáról, amely az ügyben eddig érvényben volt ez év április 14-iki rendelkezést megváltoztatta. Az új rend szerint a jövőben azokra a számlákra, amelyeknek értéke nem több mint ötszáz lei, 1 leis, ezer lei értékű számlánál 2 leis, ezer lei értéken felül minden ezer lei után további 2 lei repülőbéllyeg alkalmazandó. Ezer leien felül a megkezdett ezer lei egésznek számít.

Vámmentesítette Magyarország a hordóbevitt

A magyar kormány rendeletet adott ki, amely szerint ez év december 31-éig vámmentesen engedélyezi a hordóbevitt. A rendelet kibocsátására az adott okot, hogy Magyarországon is bő szőlőtermésre számítanak és módot akarnak adni a gazdáknak, hogy idejében ellássák magukat hordóval.

A vámmentes magyarországi exportlehetőség igen jó hírt jelent kádáripárunkra, amely jelentékeny mennyiségek erejéig exportképes.

Ismét árakat emelt a bőrkartell

A bőrkartell újabb áremelést hajtott végre. Az emelés kilónként 10—20 lei, úgy hogy a talpbőr ára már 260 leire ugrott. A felsőbőr ára is emelkedett. Itt az emelkedés quadratméterenként 6—7 lei. A fekete box-bőr 67—74 lei. Hírek szerint rövidesen a kartell újabb áremelésre gondol.

= JUTALMAK A NEMESÍTETT VETŐMAG-TERMELŐK SZÁMÁRA. A földművelésügyi minisztérium értesítette a mezőgazdasági felügyelőket, hogy a nemesített vetőmagokért 20 százalékos felárat kell fizetni jutalom gyanánt. A jónak elismert gazdák termékei után 10 százalékos jutalmat fizetnek. A jutalmakat csupán a nemesített magnak minősített termékek után fizetik.

= Augusztus 15-én befejezik működésüket az adófellebbezési bizottságok. A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adófellebbezési bizottságok augusztus 15-ig be kell fejezzék működésüket. Ezzel kapcsolatban — miután az adófellebbezési bizottságok tagjainak megbízása 30 napra szólott — a fellebbezési bizottságok tagjainak megbízását augusztus 15-ig meghosszabbították.

Cserépkályha, olcsó árban kapható kizárólag a „CERAMICA“ (SZILAGYI) 8612
 sfantu-gheorghel gyártmányu prima minőségű kályhás esznél, Bul. Regina Maria 9. sz. I. emelet.

Igazolvánnyal bíró, adófizető vándorkereskedők akadály nélkül kereskedhetnek a falvakban

Miniszteri rendelkezés védi meg a legális alapon működő vándorkereskedők érdekeit

Ismeretes, hogy az üzlettel bíró és ennek következtében súlyos adóterheket viselő kereskedőtársadalom milyen nagy és eddig, sajnos, nem eléggé eredményes küzdelmet folytat a vándorkereskedők ellen, akik súlyos versenyt támasztanak számára. Az üzlettel bíró kereskedők erőteljes mozgalmára most a vándorkereskedők hasonló mozgalommal feleltek, amelynek eredménye is lett.

Az aradmegyei prefektúrához belügyminiszteri utasítás érkezett a vándorkereskedők érdekében. Elmondja ez az utasítás, hogy a vándorkereskedők a kereskedelmi minisztériumnál panaszt emeltek egyes helyi hatóságok ellen azon a címen, hogy azok akadályokat

gördítenek üzleti tevékenységük elé. A belügyminisztérium helyet adott a kereskedelemügyi minisztérium által képviselt panasznak és elrendelte, hogy azok a vándorkereskedők, akik megfelelnek az 1884-ik évi ipartörvény vonatkozó paragrafusában előírt követelményeknek, ezt megfelelő igazolvánnyal bizonyítani tudják, valamint azt is, hogy adójukat kiizeték, minden további nélkül jogosan kereskedhetnek valamennyi községben és működésükkel szemben nem jogosult egyetlen hatósági közeg sem nehézségeket támasztani.

Az aradmegyei prefektúra a miniszteri rendelettel továbbította a megye valamennyi főszolgabírói hivatalához.

Kivonják az autóbehozatalt a kontingentálás alól?

A legfőbb kontingentálási bizottság a múlt héten ülést tartott, amelyen az automobil-import kérdéssel foglalkozott. A bizottság elé terjesztett statisztikai adatokból kitűnik, hogy az év első két negyedében mintegy 300 millió lei értékű autót importált az ország. Tekintettel arra, hogy ez az összeg a behozatali költségvetés arányában igen jelentős, az új importkvótákat csak nagy körültekintéssel adják ki. Ugyanakkor azonban szó van arról, hogy az autóblokkot kivonják a kontingentálás alól.

= Hatodik banktörvény a látóhatáron. Ismeretes, hogy az alig pár hónapja kétszer egymásután — 3 év leforgása alatt pedig ötször — módosított banktörvény újabb „módosítása” került szóba az illetékes körök részéről. A bankok érdekesfületet a hír hallatára a legerélyesebb akcióba fogtak, hogy a szerzett jogokat biztosítsák.

Jó üzlet a bélyeggyártás; megnagyobbítják az állami bélyeggyárakat

Harmincmillió leit fordítanak a bélyeggyárak kibővítésére

Vitathatatlan, hogy egyik legjelentősebb gyártási termékünk a bélyeg, amelyre hihetetlen mennyiségben van szükség és amelyet a legváltozatosabb formában kell előállítani. A kereskedelem szempontjából igen nagy fontossága van annak, hogy az állami bélyeggyárak pontosan és kifogástalanul működjenek. Tapasztalatból tudjuk, hogy nem a kincstár, hanem a közönség károsodik amiatt, ha valamely új bélyegsorozatot nem tudtak kellő időben kibocsátani, vagy pedig bizonyos bélyegfajta elfogy. Tudjuk, hogy a múltban ilyenkor a fél ellen indítottak kihágási lírást, aki csak igen nehezen tudott megszabadulni a bírság alól, habár nyilvánvaló volt, hogy nem ragaszthatta fel a bélyeget, mert a bélyeg nem is volt forgalomban. Valószínűleg ezt a problémát oldja meg a hivatalos lapban megjelent legújabb minisztertanácsi határozat, amely elrendeli az állami bélyeggyárak kibővítését és modernizálását. Erre a célra nem kevesebb mint 30 millió leit fordítanak. Az alpból 22 millió leit a közönség fizet oly módon, hogy a bélyegkért befolyó összegekből vonják le ezt a tételt.

= Megengedték a tengerinek, mint baromfi-tápláléknak kivételét. Bucurestiből jelentik, hogy a baromfiexportörök közbenjárására a kormány megengedte, hogy a baromfiállításokkal együtt kisebb mennyiségű és gyengébb minőségű, kisszemű tengerit kivihessenek, annak ellenére, hogy a tengeri kivétel általában tilos.

Rendkívül kedvező, utolsó alkalom ötnapos utlevélnélküli társasutazásra Aradtól Budapestig és vissza

A „Venus” barátságos revansmérkőzése alkalmából megy sportvonat a Wagon Lits rendezésében a magyar fővárosba

Mint ismeretes szeptember 7. és 14.-e között - fővárosi „Venus”-csapata Budapesten játszik revansmérkőzést a magyar bajnok „Hungáriával”, amely augusztus 14-15-én szerepel a fővárosban. Ugyancsak szeptember elején, 12-én bonyolították le Budapesten a Közép-európai Kupa első döntőmérkőzését, amelyre a római „Lazio” és a budapesti „Ferencváros” kvalifikálták magukat és a kettős nagyszabású sporteseményrel kapcsolatosan a Wagon-Lits Aradról rendkívüli kedvezményes társasutazást rendez, amelynek résztvevői öt teljes napon át tartózkodhatnak a magyar főváros területén.

A társasutazáson résztvevőknek nem kell utlevéllel rendelkezniük, hanem kollektív utle-

UJ KÖNYVEK

Dante pokla megvalósul. 1914. őszén az azeiotti Deutschmeister ezred káplára, későbbi szakaszvezető a salzburgi 59-es számú gyalogezredben Gustav Krist nehéz sebesüléssel orosz fogságba esik. A sebesülésből alig fellábadt Kristet fogolyszállítmányba sorozzák. A hadifogolyszállítmány firtetlen állatkocsikba viszi a foglyokat a kegyetlen orosz tében. A kétségbeesett hadifoglyok kifosztják utközben a vasúti állomásokat, hogy fűtőanyagot szerezhessenek. Ahogy a vonat oéllhoz ér, megtorló kozákok rohanják meg a vagonokat. A túlélő foglyokat megbíjnicselik és kényszermunkára küldik. Hónapokkal később harminc félig agyonvert foglyot beszállítanak a fogolytáborba: bedeszkázott ablaku, fűtetlen barakba záriák őket. Alig kapnak enni. Becsempészett gyúiaszál fényénél az egyik fogoly meglátja legjobb barátját, aki felakasztotta magát. Örület tör ki a foglyok között. Kozákok nyomulnak a barakba. Addig lönek a kiszolgáltatott védtelemekre, míg senki sem mozdul többé. A többszáz főnyi osztrák és magyar fogolyszállítmányból csak négyen maradtak élve. Az első szökési kísérlet kalandos mellékkörülmények között meghiúsul. A második sikerül. Krist vándorfilmes képében vízözönelőtti felvevőgépevelbeutazza Afganisztánt. Mesetben tanuja lesz a síták vakbuzgó Meharrem-ünnepeyének. Krist teveháton utazik Perzsiába. Elérkezik a Nagy Sándor által elpusztított régi királyvárosba, Persepolisba. Az oroszok betörnek Tebriszbe. Krist harmadszor is orosz fogságba kerül. A retetes büntetőtáborba, Alexandrovszk erődítménybe küldik, a szörnyű halálszigetre, ahol az embertelen munka robotja, kegyetlen kancsuka-csapások, revolverlövések kaszálják halomra a foglyokat. Egyszerű katonamester meséli el mindezt, aki megmenekült ebből a pokolból. Egyetlen azok közül, aki ezeket a borzalmakat átélte és az egyéni élmény igazságával meg tudta ezt a könyvet írni. Gustav Krist: Pasol Plenny című új szenzációs könyve, „Dante pokla megvalósul” címen jelent meg magyar nyelven. A mű Berend Miklósné kitűnő fordításában, képekkel és térképpel 310 lap, Grill kiadás és jó kiállításban (Bruno Brehm háromkötetes Habsburg-tragédiájáról szóló történelmi regény kiadója) fűzve 158, kötve 205 lei, plus 18 lei taxa, minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj—Kolozsvaron.

Vicki Baum: „Karrier”. Karrier az, ha egy nő úgy áldozza fel magát egy férfiert, hogy pincérből, szegény modellnőből nagy kokott, gazdag és sikeres primadonna lesz? Mindenesetre a karriernek egyik fele, amely a szegénységből, az elesettségből a pénz, a fény, a dicsőség világába emel. Az igazi, nagy karriert Vicki Baum „Karrier” című új regényében írta meg, amely most jelent meg magyar nyelven. Doris Hart, e regény megkapó hősnője lélekben váiik nagy nővé, nagy emberré, az önfeláldozás édes kinját is megizelő szerelmes asszonyá. Vicki Baum hatásos művészi eszközei ebben a regényben is közel hozzák a figurákat s azt az egész színes, feszült légrékör világot, a melyben ezek az eleven, vérző figurák mozognak. A kötetet az Atheneum adta ki. Kapható minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj—Kolozsvar. Kérje a teljes sorozat és az Atheneum-újdonságok jegyzékét.

Négy csodálatos déli utazás „a MILWAUKEE” gőzössel.

- HAPAG-utazás Madeira és a Földközi-tengerre aug. 29-től szept. 17-ig. Utazási költség 400 márka
- Nagy HAPAG keleti utazás szept. 19-től október 12-ig. Utazási költség 500 márka
- HAPAP őszi Földközi-tengeri és Atlanti oceani szigetekre való utazás okt. 14-től nov. 1-ig a „Reliance” gőzössel. Utazási költség... .. 400 márka
- HAPAG utazás az Azori szigetekre, Madeira és Marokkoba szept. 17-től okt. 8-ig. Részvételi díj 475 márka

Jól csakis a

Hamburg-Amerika Linie

hajóival utazhat.

Prospektusok és információk:

Künstler A.

Vizum- és utazási irodája

Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telef. 1086.

Legújabb jelentéseink:

Hazakészül Windsor hercege

Pál jugoszláv régensherceget látogatják meg a Kenti és a Windsori hercegek, feleségeikkel együtt

Bécsből jelentik: A kenti hercegi pár ma délelőtt elindult Kattovitzból Ausztria felé. Bécsi értesülések szerint a hercegi pár Wasserleoburgba megy és ott meg fogja látogatni a Velencéből visszatért Windsor Edward herceget és feleségét. Innen a hercegi pár Jugoszláviába utazik Pál régens hercegehez.

A londoni Star című lap értesülése szerint

a wasserleoburgi találkozón meg fogják beszélni a windsori herceg hazatérésének tervét. A lap szerint Edward herceg ugyanis azzal a tervvel foglalkozik, hogy visszamegy Angliába és ott szociális tevékenységet fog majd kifejteni. Főként modern munkásházak építését propagálja és minden tehetségét a munkásjóléti érdekek előmozdítására kívánja fordítani.

A Finsley-üstökös Középeurópa fölött

A jövő hét elején a Perseus csillagképében lesz megfigyelhető a ritka égi vendég

Budapestről jelentik: Vasárnap éjszaka rendkívül érdekes természeti tünemény lesz észrevehető az égboltozaton. Hétfőre virradó éjszaka, de kedden és szerdán is látható lesz teljes pompájában a Finsley-üstökös, amelyet utoljára 1862-ben láttak. Az üstökös mögött ott fog szikrázni a Perseus-csillagkép is. Az üstökös valószínűleg egész Középeurópában jól meg lehet majd figyelni.

Jugoszlávia visszatér

Lemond Sztójadinovics — az angol Reuter-jelentés szerint a francia politikához

LONDONBÓL jelentik: Az angol Reuter Iroda jelentése szerint Jugoszlávia külpolitikájában rövidesen lényeges változás áll be. A Sztójadinovics-kormány lemond s ezzel megszűnik a jugoszláv politika német orientációja, annak ellenére, hogy Pál jugoszláv régensherceg is lekötötte magát ebben az irányban.

Pertinax híres francia politikai szerkesztő

is foglalkozik angol jelentés nyomán a kérdéssel és azt írja, olyan dolgok történtek, amelyek Jugoszláviát ismét Franciaország mellé állítják. Sztójadinovics miniszterelnökben már nem bizik Páris, de különben is miután a konkordátum miatt kizárták az államegyházból, helyzete belpolitikailag is annyira megingott, hogy át kell adja a helyét másnak.

Francia-olasz közeledést eredményez az angol-olasz megegyezés

A római angol nagykövet nagyjelentőségű megbízatása — Grandi londoni olasz nagykövet készítette elő a tárgyalásokat

Londonból jelentik: A mai napon az angol-olasz közeledés ismét fordulathoz ért. Az angol kormány ugyanis hivatalosan közölte a sajtóval, hogy Sir Eric Drummond római angol nagykövetet megbízta, hogy kezdjen szélesebb alapon meginduló tárgyalásokat az olasz kormánnyal a két országot közösen érdeklő kérdésekről.

Olasz politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy az angol-olasz kapcsolatok ügyét a Népszövetség legközelebbi ülésén tisztázni lehetne. Vezető személyiségek szerint ugy angol, mint olasz részről nem siettetik a végleges megegyezést, mert mindkét oldalon gondosan ügyelnek arra, hogy ne hamarkodják el a tárgyalásokat. Sir Eric Drummond római nagykövet különben ma szabadságra ment és úgy tudják, hogy a nagykövet szabadságának első hetében Londonban fog tartózkodni, ahol az angol külügyi hivatalban fog beható tárgyalásokat folytatni a közeledés végleges létrehozása érdekében, amit Drummond már csak azért is erőszakol, mert ennek a kibékülésnek ő maga a leglelkesebb híve. Grandi, Olaszország londoni nagykövete szintén szabadságra indul és valószínűleg őt is lelkesíti annyira az angol-olasz barátság visszaállításának kérdése, hogy először Rómába fog jönni, ahol részletesen tájékoztatja majd az illetékes köröket a Londonban lefolytatott eddigi megbeszéléseiről.

Az olasz sajtó beható részletességgel foglalkozik a benemavatóbizottság ülésének hosszabb időre való elnapolásával. A római lapok rámutatnak arra, hogy az ülés elnapolása Párisban sem keltett nagyobb feltűnést. Francia politikai körök ugyanis számítottak erre az elhatározásra, mert jól látták, hogy más kivezető út nincs. Ugy látják különben,

hogy Franciaország és a szovjet magatartása többé már nem azonosítható. A francia kormány szemelláthatólag eltávolodik a moszkvai kormány magatartásától. A lapok rámutatnak arra, hogy a szovjet taktikája volt az,

GRANDI

amely az európai államok összefogását eredményezte.

Az Echo de Paris szerint Cerutti párisi olasz nagykövet pénteken látogatást tett Chaumpey miniszterelnöknél. Cerutti — írja a lap — hangsúlyozta, hogy kormánya felfogása szerint az Angliához való közeledés magával hozza Olaszországnak Franciaországhoz való közeledését is. Erre teljes mértékben megvan nálunk a készség — teszi hozzá az „Echo de Paris”, amely igen nagy fontosságot tulajdonít a francia miniszterelnök és Cerutti olasz nagykövet találkozásának.

Elraboltak eny spanyol köztársasági hajóskapitányt a constantai kikötőből

Constantából jelentik: Pár nappal ezelőtt futott be a kikötőbe a „Campeador” spanyol köztársasági hajó, hogy ötezer tonna benzint és petroléumot szállítson a valenciai kormány részére. A hajó rakodása közben meg is kezdődött és tegnap a „Campeador” másodtisztje megjelent a kikötő-kapitányságnál és bejelentette, hogy

a hajó kapitánya Sanchez Blasko eltűnt s adatai vannak rá, hogy elrabolták.

A másodtiszt elmondta, hogy három nappal ezelőtt este nyolc órakor, amikor már szürkülni kezdett,

motoros hajóval két spanyolul tökéletesen beszélő ember érkezett a hajó közelébe és a matrózokat arra akarták rábírní, hogy tagadják meg az engedelmességet, és amikor kiindulnak az értékes rakománnyal, tartóztassák le a tiszteiket és irányítsák a hajót a nemzetiek kikötőjébe.

Éppen én vettem észre a két embert — mondotta a másodtiszt és matrózaim segítségével elkergettem őket a hajó környékéről.

Elmondotta azután a másodtiszt, hogy tegnapelőtt Sanchez Blasko patra ment, hogy Constantában különböző vásárlásokat eszközöljön a tisztek és a legénység számára. Megállapította a hajó legénysége, hogy a kikötőben az a két spanyol ember várta a kapitányt, akik előzőleg a hajóhoz közelférkőztek, sőt adataik vannak arra is, hogy a két spanyol és a kapitány közös taxiba szálltak. A másodtiszt biztosra veszi, hogy a kapitányt, akinek politikai érzelmeit jól ismerik, elrabolták.

A constantai rendőrhatalóság a feljelentés alapján megindította a vizsgálatot, de eddig semmi pozitív eredményt nem tudtak elérni. Annyi bizonyos, hogy

Blasko kapitány Bucuresti felé ment autón a két titokzatos spanyollal.

A bucaresti-i lapok részletes tudósításban számolnak be a constantai emberrablásról, de vannak olyan lapok is, amelyek azt írják, hogy Blasko kapitány önként távozott a két Franco érzelmű spanyollal és a bucaresti-i spanyol ügyvivő útján kérte, hogy vegyék fel Franco haditengerészetébe.

A rendőrhatalóságok folytatják a nyomozást Sanchez Blasko tengerészkapitány felkutatására.

Elmaradt a híres pilótánő bucarestii látogatása

Bucurestiből jelentik: Maryse Bastie híres pilótánő, aki néhány nappal ezelőtt Cernauti—Csernovitzban leszállt, hogy onnan Bucurestibe repüljön, nem tudta tervezett repülőutat megtenni a kedvezőtlen időjárás következtében. A pilótánő ma vonattal a fővárosba utazott és amint kedvezőbb légköri viszonyok alakulnak ismét visszatér Cernauti—Csernovitzba.

Nemzeti repülőraj St.-Ander városa felett

Párisból jelentik: Bilbaói hírek szerint a nemzetiek repülői megjelentek ma délelőtt St.-Ander város felett, ahol rengeteg röpcédulákat dobtak le. Felszólítják ezekben a város lakosságát, hogy adja meg magát és kerülje el ezzel a felesleges vérontást.

A spanyol polgárháború súlypontját a keleti hadszínterre tették át. A köztársaságiak minden erejüket arra fordítják, hogy elfoglalják a keleti határ mentén fekvő Huesca városát és így utat vághassanak Saragossa felé. A felkelők viszont el akarják vágni az összeköttetést Katalonia és Valencia között. Véres ütközetek és harcok folynak az utóbbi időben Suenca körül is, mert ennek elfoglalásával a nemzetiek el akarják vágni az utolsó utat, amely biztosítja az összeköttetést Valencia és Madrid között, biscayai hadszíntéren szintén élénk harci tevékenység folyik.